

ERDÉLYI LAJKA

Főszerkesztő
DR. PÁÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 le.
Magyarországon: Egész évre 90 P. félévre 45 P. negyedévre 25 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

A mai vádlottak padja

Irta: Bartha Ignác dr.

A napisajtó manapság igen sok riport- anyagot állít össze az igazságszolgáltatás eseményeiből. Sokszor valósággal hemzsegek a napilapok az olyan híradásoktól, amelyekben törvényszéki ítéletekről van szó s az alapul szolgáló tényállásokat hol kiszínezve, hol elmódosítva közlik, de mindenesetre feltűnő, kiáltó címeikkel.

Arra azonban okvetlenül alkalmasak az ilyen híradások, hogy egy igen különös jogszolgáltatási jelenséget állapíthassunk meg belőlük. Ez pedig az, hogy a törvényszék előtti bünyői eljárásoknak legalább is ötven százaléka fölmentéssel végződik.

Előtte van egyik napilap példánya, amely négy felmentésről, rehabilitációról tesz jelentést. Hol a törvényszék, hol a királyi tábla mentette fel a vádlottat.

Azt hiszem, nem egymagam vagyok, akiknek feltűnt ez a rengeteg felmentő ítélet és ezért úgy hiszem, a kérdéssel foglalkozni nem célszerűtlen.

Amint a háború után minden, úgy a *vádlottak padja* is megváltozott.

Ma a patyolatfehér becsületű embert is odaültethetik a vádlottak padjára, hogy ha valakinek ez úgy tetszik.

Tudni kell azt, hogy a régi magyar büntető perrendtartásnak, a vizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit ez előtt pár évvel hatályon kívül helyezték és helyükbe a régi királyságbeli szabályokat léptették életbe. Régen, amíg a vádlott a vádlottak padjára került, kétszeres jogorvoslattal is élhetett a vád ellen, amely a nyilvánosság kizárásával intéződött el. A bíróság tehát alaposan megfontolhatta, amíg valakit perbefogott és ellene jogerősen vádat emelhetett, hiszen a vádlott kifogásokkal élhetett a vádirat ellen is. Ma, elég a rendőrségi kihallgatás, avagy egyszerű csendőri nyomozás ahhoz, hogy bárki is a vádlottak padjára kerüljön. Sőt, a feljelentő feljelentését egyenesen a törvényszékhez nyújthatja be, ahol nyomban főtárgyalást tűznek ki és a bepanaszoltat vádlottként idézik meg. Lehet az a legképtelenebb vád is; lehet az egyszerű polgári, avagy kereskedelmi ügy. A törvényszéki elnök főtárgyalást köteles kitűzni és azt megtartani, habár tudja előre, hogy felmentő ítéletet kell hogy hozzon.

Maga az ügyész is körülbelül így okoskodik: a tényállás még nem tisztázott; adjuk át a törvényszéknek, majd ott megtudjuk az igazságot. Ehhez hozzájárul egy bizonyos fokú felelőtlenség és a legujabban megszavazott, különben igen elasztikus törvények magyarországiában, mert minden magyar politikai cikket pld. az úgynevezett rendtörvény rendelkezései alá szoktak vonni, amelyek csekély öt esztendőttel irnak elő büntetéskeppen, minimum.

Ime tehát, csakis így történhetett meg pld. az, hogy egyik kolozsvári szerzetes rendházat azért jelentették fel csalásért, mert konverzió iránti kérést nyújtott be a törvényszékhez. Avagy így magyarázható meg a római katolikus Státus vezetői ellen megindított ügyészi hajszá, hogy ne említsük meg szeretett főpász-

Tatarescu György miniszter rádiószózatban fordult az ifjúsághoz

A nemzeti kisebbségek jogainak tiszteletbentartására és alkotó nemzeti munkára intette őket

Bukarest. Saját tud. Tatarescu miniszter szordán este rádióbeszédet intézett az ifjúsághoz, sajnálkozva, hogy egyes rétegek a román nyelvben hamis utakra tévedtek a román érdekek ellen.

Románia mai határával együtt nemzeti kötelezettségeket is vett át, hogy összes területein a nemzeti és vallási kisebbségek jogait elismeri. Ha tehát valaki e kötelezettségek megtartása ellen van, az a békeszerződések ellen is van, ami különösen a mostani erős revíziós kampány idején komoly veszedelemet jelent a román államegységre.

Hibáztatta Tatarescu azt is, hogy a diákság minden kívánságát erőszakos úton akarja megvalósítani. Itt is téved az ifjúság, mert ha másutt divatosak is az erőszak doktrínái, az más geográfiai alakulatok részére megfelelhet, azonban nem plántálható át Romániába, ahol az ilyen politika, ha minden csoport magáévá tenné, borzalmas polgárháborút idézne elő.

Az ifjúságnak tehát revízió alá kell vennie lelkiismeretét: *zavartkeltő, romboló nacionalizmus helyett alkotó racionalizmus utját kell követnie.*

A kormány nem engedte még szabadon az elfogott vasgárdisták tömegét. A kolozsvári gyorsított bíróság felmentette a vasárnapi rombolások miatt elfogottakat

Bukarest. Saját tud. Tegnap délből diákküldöttség járt Victor Jamandínl, kérve a jilavai börtönökben lévő vasgárdista diákok kiengedését. Ugyancsak kérték a diákkongresszus engedélyezésének pontos dátumát is. Az alminiszter megígérte, hogy a letartóztatottak közül azokat, akik tisztazzák magukat, azonnal elengedik. A kongresszus kérdéseivel a napokban foglalkozik a kormány. Majd arra kérte a küldöttséget, állítsák össze szigorubban a diákkívánásokat, mert azokat a kormány teljesíteni akarja.

Mialatt ez a miniszteri kihallgatás folyt, egy másik diákcsoport zárt sorokban elindult Jilava felé, megtudni, mi van a vasárnap letartóztatott mintegy kétszáz diákkal? Utközben a csendőrség feltartóztatta és visszafordulásra kényszerítette őket. Mégis kisebb csoport eljutott a fogház elé, ahol tüntettek a kormány ellen.

A *Cuvantul* szerint a Konstanzában el-

fogott nyolcvanhárom vasgárdistát is Jilavára viszik. Egyelőre hatvanat az éj folyamán átvittek Anadolchíoi községbe, ahol állítólag internálótábor létesítettek egy üres házban, amit csendőrség őriz. *Az ottani foglyok folytatják az éhségsztrájkot.*

Állítólag Kolozsváron több ügyvéd tiltakozott az ellen, hogy a kolozsvári vasgárdistákat a szamosfalvi repülőtelepen fogságba helyezték. Az ügyvédek bejelentették, hogy a foglyok érdekében a királyhoz is előterjesztést tesznek.

Szászvárosban Vlad Aurél vezetésével tiltakozó levelet intéztek a királyhoz, kérve Joan Motza lelkész szabadonengedését.

A temesvári legionistákat átadták az ügyészségnek, a kolozsvári gyorsított bíróság pedig felmentette a vasárnapi rombolások elfogott tizenöt diákot, mivel nem lehetett bebizonyítani, hogy résztvettek a tüntetéseken.

torunk esetét is.

Ma tehát bármelyikünk, ha mingyárt oly ártatlanok vagyunk is, mint a ma született bárány, a vádlottak padjára kerülhet, mint kimondott vádlott, mert a román büntető perrendtartásnak, a vizsgálatra vonatkozó rendelkezései ezt így megengedik.

A vádlottak padjának ma már nincs meg a régi jelentősége. A vádlottak padja nem jelenté feltétlenül a bűnözőt, hanem sokszor megfordítva áll a helyzet. A feljelentő követel rendszeresen bünt azáltal, hogy ellenfelét jogtalanul feljelentette. Ennek pedig az a magyarázata, hogy sokan ezen a részen akarnak a följelentett egyének kárára jogtalan anyagi haszonhoz jutni.

A helyzet kijavítása az volna, ha a hamis följelentőt legalább utólag az ártatlanul vá-

dolt egyén fölmentése után, minden esetben méltóan megbüntetnék. Ehhez azonban hivatalból való vádemelés kellene, amire azonban az ügyészségnek nincs utasítása, se az eljárás törvényekben nincs előírás. Igen sok följelentést a jóhiszeműséggel is magyaráznak.

Ezért a törvény-egységesítő bizottság figyelmébe ajánljuk a mai lehetetlen helyzetet és orvoslást várunk a büntető eljárásnak erre a visszas állapotrara. Hiszünk, hogy a jobb belátás győzni fog és az új büntető perrendtartást a felelőtlen vádemelések könnyelműségétől mentesíteni fogják. Még a középkor tűzpróbas és vízpróbas eljárásai is megfontolásokat tudtak gátul vetni a könnyelmű följelentések elé. A legujabb kor büntető eljárása mégse maradhat a „sötét”-nek szidott középkor mögött.

Közös ellenzéki front alakul a Bratianu György indítványa szerint

Mihalache utasította pártja megyei szervezetét az együttműködésre. — Cuza a kö. etkezményekért a kormányra hárítja a felelősséget

Bukarest. Saját tud. A nemzeti parasztpárt elnöksége tegnapi ülésében foglalkozott Bratianu György felhívásával közös ellenzéki front alkotására a választások alatt. Az elnökség határozatából Mihalache levélben válaszolva, helyesli, hogy a király tudomására hozta Bratianu a választási visszaéléseket. Ugyanezt tette az audiencián Mihalache és több más vezetőpolitikus is a nemzeti parasztpártnak.

Ami a közös választási frontot illeti, a levél közli, hogy Mihalache utasította a megyei tagozati elnököket, lépjenek érintkezésbe a Bratianu-féle ifj liberális párt főnökeivel és a többi ellenzéki pártvezetőkkel, hogy közösen intézkedjenek a választók akaratának szabad megnyilatkozása érdekében.

Az ellenzéki pártok központjával való kontaktust Madgearu fogja tartani.

Erre való tekintettel a nemzeti parasztpárt elnöksége választás utáni nem tart több ülést.

Lupu is írt egy levelet Bratianunak, abban kifejtette, hogy a választási barbarizmusok csak a választói törvény reformjával tűnhetnek el. Hozzájárulását jelentette be a közös fronthoz Junian is.

Cuza professor Ducának küldött táviratában elhárít magától minden felelősséget esetleges következményekért.

Maniu Bukarestben beszédet mond a helyzetről

Bukarest. Saját tud. Vasárnap a nemzeti parasztpárt nagy választógyűlést tart Bukarestben, amelyen beszélni fog Maniu is. Allítólag nemcsak választásokról, hanem belső pártbeli helyzetről is.

Vajda Sándor volt miniszterelnök választási kormány gyors kinevezését ajánlja

Bukarest. Saját tud. A közös ellenzéki fronttal kapcsolatban a Dimineata azt írja, hogy egyes ellenzéki körök nem tartják eleget Bratianu módszerét, hanem drasztikusabb intézkedéseket akarnak. Így például Vajda Sándor azt ajánlotta híveinek, igyekezzenek az ellenzéki pártokat rábírní, hogy sür-

gós audienciára menjenek és az uralkodónak választási kormányt javasoljanak, az összes pártok delegátusából, amely a választások előtti három-négy nap alatt kieserülje a prefektusokat és akkor biztosítva lesz a választások tisztasága. A Dimineata hozzáteszi, hogy a Vajda terve nem komoly, mert ha az uralkodó belemerne is ilyen megoldásba, nincsen fizikai idő sem az ellenzéki pártok közös lépésére.

Palotaforradalom a kormánypárt erdélyi fiataljai között

Bukarest. Saját tud. A Cuvantul szerint a kolozsvári liberális ifjúság kétszázfőnyi csoportja tiltakozó memorandumot szerkesztett Dragan egyetemi tanár tervezett polgármesteri kinevezése ellen. Lapjukban, a Romanul című újságban élesen támadják Lepedatu miniszter metódusait, aki mindenünnen távol tartja az ifjúságot.

A fiatalok külön listával fenyegetőznek. A Romanul-nak ezt a számát elkobozták.

Amit sokan régóta várnak:

P. Bangha Béla S. J.

prédikációs könyve

Az örök élet igéi

címen megjelent

A két kötet ára:

füzve . . . 150 lei és portó

Megrendelhető:

Az Erdélyi Lapok könyvostályában.

Fordul a kerék

Írta: C. Szemere Klára.

Flórián tanár úr a külső Kerepesi-úton lakott, meglehetősen kopott, szürkére mázolt bérkaszárnnyában. A bérkaszárnnya ugyancsak kételemes volt, ám tágas kettős udvara mélyen benyúlt a környező üres telkek közé s reggeltől estig zajlott a lakók süvítő hangjától. A zenebonában csupán Pirovcsik János házmester dübörgő basszusa teremtett olykor párpernyi csendet. Bellák cipésmesternek torkán akadt a torreador-ária végső hangfoszlánya. Perleszné bevonult a konyhaajtó tejüveg-táblái mögé s az udvaron hancurozó gyermek sportklub felzavart verébesapat módjára rebent szét.

A tanár úr a hátsó udvar sarkában lakott, egyszoba-konyhás lakásban. Görbe akácfa gubbasztott az ablaka alatt s Flórián úr szőnyegpörköltre jár a sarki kocsmába. filléremikor esend borult a házra s az emeleten egyenként lobbantak ki a fények. Furesa gondolatok rajzottak olyankor szük kis koponyájában, afféle elátkozott királyfinak képzelte magát, akinek igazság szerint kiváltságos pozíció dukál, csupán a rosszakaratu hatalmak száműzték a Kerepesi-út proletárjai közé. Flórián úr annakidején úgynevezett leg-

szebb reményekre jogosító ifjúként indult az életbe. Tiszta jelesen végzett és számos díjat nyert a gimnáziumi önképzőkör pályázatain. Emlékszik az érettségi bankett pezsgős hangulatára, amikor hajnalfele Szabóky tanár úr illuminált hangulatban tüneményes karriert jósolt neki.

— Okosan, fiacskám, — oktatta az öregúr. — csak okosan, semmi megalkuvás, semmi grajzleroskodás, ambíció kell az életben fiam, ambíció...

Flórián Pista akkor kibuzta kölesönként szmokingba bujtatott alakját s cézari mosoly villant pelyhedző bajsza alatt. Csúcsokra vágyott, elméletben máris a csúcson érezte magát. Odavaló.

Mindez húszesztendővel ezelőtt történt s ime, Flórián tanár úr ma itt ül a görbe akácfa tövében, elfeledve, porosodva, mint valami lomkamrában buslakodó foliáns. Irgalmatlan kemény sihederkoponyák ugarát puhítja, zónapörköltre jár a sarki kocsmában, fillérekét számol.

A tanár úr szokatlan indulattal csapta le krajcáros szivarját s felnézett a falatnyi óg-boltra. Nem látta a képmények közt húzódo tejutak, nem a göncölszekér csillagábráját. Egy emberrel találkozott má delután, arra gondolt, azt látta. Kinn űlt a ligetben, a fő partján, odajött hozzá az a másik, szürke-

Tizenötmillió pezetába került az anarchistáknak a spanyol fölkelés

— Helyreállt a rend Spanyolországban —

Madridból jelentik: A belügyminiszter szerdán este bejelentette, hogy Spanyolország egész területén helyreállt a rend és nyugalom. A rendőrség természetesen még több helyen leplez le kisebb kommunista-központokat.

Sajtó- és politikai körökben élénk vita tárgya, hogy ki látta el anyagi eszközökkel a kommunistákat és anarchistákat. A most levert felkelés ugyanis legalább 15 millió pesetába került.

A katalán kormány elnöke, Mathia ezredes szerdán rádióbeszédet mondott, amelyben felemlítette, hogy négy kommunista vezető fejenként 100 ezer peseta biztosíték ellenében szabadlábra helyeztek. Ezek a szabadlábra helyezettek hirtelen meg is szöktek. Most mindenki azt kérdezi, ki fizeti ki a 400 ezer pesetát a kommunistavezérek helyett.

Ujságírók a kolozsvári tábla előtt. Saját tud.

Végh József kolozsvári újságíró cikket írt lapjában Marosi Sándor kolozsvári diák védelmében, egy utcai perpatvar alkalmából. Marosi Sándort a törvényszék felmentette. Végh Józsefet büntetés és izgatás miatt ezel lel pénzbírságra ítélte. Az ítélőtábla csütörtök délelőtti tárgyalásán megsemmisítette a törvényszék ítéletét és Végh Józsefet is felmentette. — Ugyancsak csütörtökön állott a királyi tábla előtt egy másik újságíró, Ványolós István, aki a népszámlálás alkalmával azt írta, hogy mindenki olyan nemzetiségű, amilyennek vallja magát. A törvényszék 15 napi elzárásra és kétezer lei mellékbüntetésre ítélte. Az ítélőtábla Ványolóst is felmentette.

Késnek a vonatok a nagy hóesés miatt. Bukarest. Saját tud. Szerdán este óta Bukarestben nagy hóvihár dühöng. Az utcák közlekedés alig van és a külvárosokban teljesen lehetetlen. A vonatok nagy késéssel érkeznek, mert a hó sok helyütt abnormális magasságot ért el. A Simplon expressznek hetvenöt perc, a temesvári gyorsnak félórás késése volt. A tengeren is nagy vihar dühöng. Emiatt a Polonia nevű kivándorló hajó december huszonötödikéig nem közlekedik.

Zürichi zárlat. Párizs 20.23, London 16.98 Newyork 336 egynegyed, Brüsszel 71.82, fél, Milánó 27.08, Madrid 42.20, Amsterdám 207.65, Berlin 123.32 fél, Bécs 72.74 (58), Szófia 15.34, Prága 15.34, Varsó 58, Belgrád 700, Bukarest 305.

szemű, kishivatalnok-forma. Leült, újságot vett elő. Külföldi újság volt, francia vagy német, nem látta jól. Gyermekkocsi toló leány haladt el mellettük. Hőfehér ruhát viselt a leány, könnyű kék fátyol volt a fejére tűzve s a kocsi csipkés takaró alatt rózsaszínű arcoska gügyögött. Flórián úr rámosolygott a parányi életkére, utánuk bámolt. Majd oldalra kaptá a fejét, érezte, hogy nézik. A szomszédja akkor már összehajította az újságot, cigarettára gyujtott.

— Furesa. — mondotta kerek füstkarikát fújva, — furesa, hogy ön mosolyog: amikor a vagyoneosztás igazságtalanságának eme kivívó példáját látja. Mondja, mit mosolyog, kérem?

Flórián urat meglepte a váratlan kérdés, olyannyira, hogy meglehetősen bambá ábrázatot vágott. Nem tudta hamarjában mit feleljen, ám a másik be sem várta válaszát, mást kérdezett. Hogy mit, azt már elfeledte azóta, arra emlékszik csak, hogy egy óra leforgása mulva a szürkészemű mindent tudott róla, ő azonban vajmi kevésé tudott meg a szürkészeműről. A nevét is elfeledte megkérdezni, pedig másnapra találkozó! adott neki a sarki vendéglőben.

Flórián úr felállt, kinyújtózta zsigbadi tagjait. A fejében most hallott új fogalmak jártak viltustáncot, furesa új szavak: oszlá-

Belg feleségév és Musa 3 órakor lától a pályau Búcsúzás esőkölla

A bo miniszter Előttük bolgár—

Belg hire jár. Zágrább napját. U vélik, ho fog lépni megkegy Macsek

let kifosz Romane tettek a kat, kifes ezer leit ségükben rint a be

öntudat vizmus, Attól nel s ho rián úr laposolt esokat tö lával.

Nem nem, Ler történt.

Flóri zik, akik Szereti h esztendő között, H zál, Vala laszitani, mutatja.

A há senki sem valami. A úr szödv ra hűsöl kattan id rá a torr zuffal m den zugo szobáját egy testes

Királyi utazások a Balkán békéje körül

Boris király hazautazott Belgrádból. — Sándor király Zágrábban

Belgrádból jelentik: Boris bolgár király feleségével, Giovannával, továbbá Cirill herceg és Musanoff miniszterelnök szerdán délután 3 órakor elutazott Belgrádból. A királyi palotától a pályaudvarig katonaság állott sorfalat, a pályaudvar előtt diszszázad helyezkedett el. Búcsúzáskor a két király és két királyné megcsókolta egymást.

A bolgár vendégek elutazása után *Srskics* miniszterelnök fogadta a sajtó képviselőit. Előttük örömeinek adott kifejezést, hogy a bolgár—szerb barátság egyre szorosabbá válik.

Belgrádból jelentik: Politikai körökben híre jár, hogy Sándor szerb király a napokban Zágrába megy és ott ünnepli meg születésnapját. Ugyancsak e körökben azt is tudni vélik, hogy a király Zágrábban érintkezésbe fog lépni horvát politikusokkal és esetleg megkegyelmez a horvát ellenzéki vezérnek: *Macek* Vladimirnak, aki most tölti büntetését.

Gramofont játszottak a betörők, míg az üzlet kifosztották. Bukarest. Saját tud. A *Cartea Romaneasca* főüzletébe tegnap éjjel betörtek. A tettesek átöltöztek, otthagya ócska holmijukat, kifosztották az egyik kézi-pénztárt és húsz ezer leit elvittek, két áruval tel bőröndöt sietőségükben mégis otffelejtettek. A vizsgálat szerint a betörés alatt gramofont játszottak.

A francia és angol minisztertanácsok sorsdöntő tárgyalásai Európa helyzetéről

Anglia nem hajlandó Franciaország további biztonsági követeléseit támogatni. Az angol király kihallgatáson fogadta Simon külügyminisztert

Párizsból jelentik: A szerdai minisztertanács ismét foglalkozott *Francis Ponce* berlini nagykövét és *Hitler* kancellár másodszeri megbeszéléseivel. Egyes lapjelentések szerint a kormány *Paul-Boncour*, *Sarraut* és *Pierre Cot* miniszterekből álló külön bizottságot küldött ki, hogy ez a német kívánalmakat minden szempontból megvizsgálja.

Francia politikai körökben úgy vélik, hogy Anglia tulságos engedékenységet tanúsít a német követelések iránt. A franciák azt hiszik, hogy Anglia már hozzá is járult a német követelések egyrésztéhez, csak éppen a birodalmi hadsereg létszámának 300 ezer főre emelését nem hajlandó elfogadni.

Londonból jelentik: Az angol kormány szerdán minisztertanácsot tartott, amely szintén a leszerelési kérdés körül támadt külpolitikai bonyodalommal foglalkozott. A minisztertanács *Simon* külügyminiszter részletelesen beszámolt az utóbbi tíz nap alatt London—Berlin—Róma és Párizs között lefolyt diplomáciai tanácskozásokról.

A minisztertanács befejezése után Sir

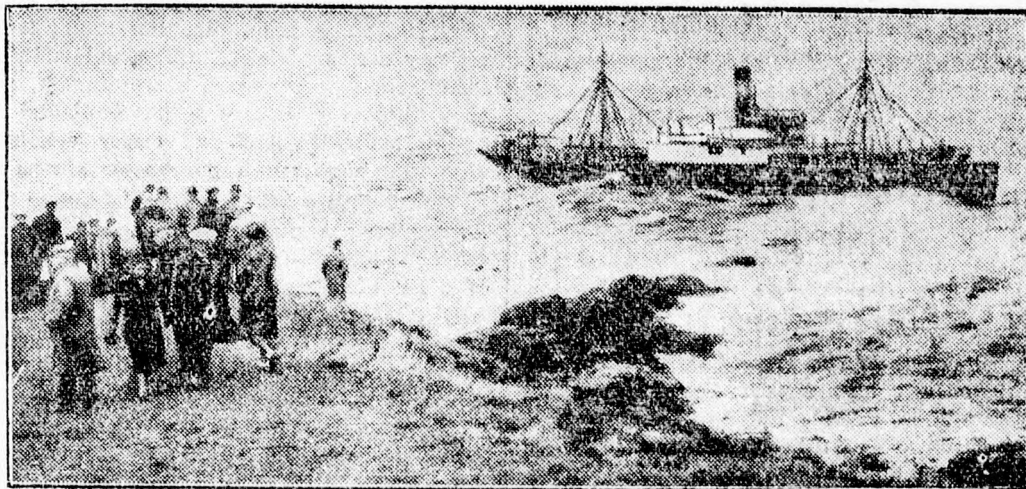
John Simont a király egy óráig tartó kihallgatáson fogadta.

A külügyminiszter közölte a sajtó képviselőivel, hogy a karácsonyi heteket a kontinensen tölti. A közlésekből sejteni lehet, hogy az angol külügyminiszter az európai államférfiakkal új megbeszéléseket fog folytatni.

Londonból jelentik: A *British United Press* szerint Anglia párizsi követének, *Tyrell*-nek bejelentett látogatása *Paul-Boncour* francia külügyminiszternél sorsdöntő fontosságú lehet Európa helyzetére. Ha *Tyrell* határozottan ki fogja jelenteni, hogy Anglia magáévá teszi Németország leszerelési, illetve fegyverkezési követeléseit, akkor a francia kormány messzemenő védelmi intézkedések megtételére szólítja fel a kisantantót és Lengyelországot.

Londonból jelentik: Az angol sajtó behatóan foglalkozik a szerdai minisztertanáccsal

A *Daily Herald* szerint a kormány véleménye az, hogy minden lehetséges módon támogatni kell a főhatalmak közötti megbeszélések folytatását. *Tyrell* lord, Anglia párizsi követe London megbízásából csütörtökön közli Párizssal, hogy Anglia tekintetbeveszi ugyan a nehézségeket, amelyekkel a *Chautemps*-kormányának küzdenie kell, azonban mégse ígérheti meg, hogy teljesítheti Franciaországnak a további biztosítékok iránti kívánságait. Anglia nem vállalhat Európában újabb kötelezettséget. Az angol kormány nézete, hogy a komoly leszerelési egyezmény is elegendő biztosíték a békeállapot megőrzésére s további megtorló intézkedéseket csak akkor lehet elhatározni, ha annak konkrét szüksége mutatkozik.

Partraérkezett a zátonyra futott hajó.

A „Granero” nevű norvég gőzhajó a skót partok közelében terjedő sűrű ködben zátonyra szaladt. *Crawton* közelében ért partot a súlyosan megsérült hajó, amelynek egész legénységét sikerült megmenteni.

Sárközy Gerő

A barázdák dala

Versek

Ara füzve 30 lei.

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvosztályában.

öntudat, proletáriátus, többtermelés, kollektívizmus, végképpen belezavarodott, aludni tért. Attól fogva naponta találkozott az idegenrel s hovatovább furcsa változás történt Flórián úr lelkében. Valami forrott benne, lelaposott ambíciók ágaskodtak mellében, rácsokat tördelt a ketreche zárt fenevad indulásával.

Nem jutott fel a csúcsra — okoskodott — nem. Lemaradt. Más ült a helyébe. Jogtíprás történt. Apellál... igazságot akar, követel... Flórián úr követel. Emberekkel találkozik, akik mind követelnek. Flórián úr beszél. Szereti hallani a hangját, szereti, hogy félészendő mulva első helyen ül a követelők között. Haditerveket sző, aknákat rak, organizál. Valaki. Csakazértis valaki. Ki akarták laszítani, kiközösíteni, jól van. Majd ő megmutatja. Így is lehet. Sőt. Így is kell...

A házban, az iskolában nem tud róla senki semmit sem. Egyszer mégis megtörtént valami. A valami úgy kezdődött, hogy Bellák úr szódavizes kadarka mellett kiült az udvarra hűsölni. Ingujjra vetkőzött és egészen szokatlan időben, este tízenegy óra után gyújtott rá a torreador-áriára. Amugyis öblös hangja szuffal még fennebb szárnyalt, betöltött minden zugot, be a háziur udvarra nyíló hálószobáját is. Be sem fejezte nőját, amikor egy testes úr hajolt ki a nyitott ablakon és

válogatott szítkok közt intette csendre a jótorku majsztert. A majszter nem hagyta magát és lompos vigécnek titualta a ház urát. Parázs szóharc keletkezett, a háziur csendőrt, rendőrt, kényszerzubbonyt és kurtavasat emlegetett, mint egyedül alkalmas eszközöket a renitens lakók megfékezésére. Bellák bácsi végül is elhallgatott, ám Kalmár úr másnap feljelentette becsületsértésért, tanukul a ház öszlakóit jelentvén be. A tárgyaláson mindenki megjelent és mindenki Kalmár úr mellett vallott, mert házbérnegyed következett.

Egyedül Flórián urat nem tudták kapacitálni. Konok maradt és különvéleményt kockáztatott. A bírósági tárgyaláson éles hangon ostorozta a háztulajdonosok kizsákmányoló rendjét általában és Kalmár úr basáskodó fölényét speciálisan.

Bellák bácsi utóbb hálálkodva szorongatta egyetlen tanuja kezét, ám a háziur lesújtó pillantással mérte végig a renitenskedőt s hazaérve, nyomban megfogalmazta a felmondólevelet.

— Gyanus egzisztenciákat nem tűrök a házamban — végezte Kalmár úr sorait s a gyanus szót kétszer aláhozta.

Elszén kellett volna kézbesíteni a levelet, ám csejje táján történt Flórián úrral az a bizonyos sorfordulat, amely utóbb hetekre *lamba* ojtette a kerepesiuti bérkaszánya la-

kóit. Flórián urnak sorsjegye volt és Flórián úr nyert. Sokat, vagyont, kétszázezer pengőt. Hihetetlenül hangzik, mesészerűen, mégis megesejt.

Kalmár úr ezekután nem küldte el a felmondólevelet. Sőt. Barátságosan megveregette a tanár úr vállát s egyszerre nem emlékezett a tárgyalóteremben kivágott harcias szónoklatra. Csodálatosképpen Flórián úr sem emlékezett. Igaz, hogy napestig el volt foglalva, vigécek jártak szüntelen a nyakára, telket, házat, birtokot, butort és autót ajánlottak neki. A földszinti szűk kis lakásban tervrajzok, költségvetések, árjegyzékek halmozódtak. Flórián úr türelmesen végighallgatta valamennyit, aztán kitessékeltte őket sorra azzal, hogy meggondolja az üzletet. Általában erősen tartózkodó, kissé fölényes modort öltött. Önállósította magát, egy esztendő mulva megvette az agyonterhelt kerepesiuti házat

S egy forró nyári napon Bellák majszter uram megintcsak rágyújtott a torreador-áriára. Az emeleti ablakok megintcsak nyitva voltak s ismét kihajolt azon valaki, harsány hangon intvén csendre alattvalóit. A félelmetes valaki Flórián István háziur volt. Ezuttal ő kiáltott le válogatott szítkokat majszter uram fejére. Nem válogzott semmi sem, csupán helyesere történt. Flórián költözött fel a földszintről az első emeletre.

Mexikóból jelentik . . .

a La Croix és az Osservatore Romano hírei, hogy a mexikói kormány az itteni katolikusok római záradokútjának megakadályozására újabb vallásüldözéssel fenyeget. Rendetlenül bezárták száz templomot és kápolnát, több lelkészt letartóztattak, mert titokban istentiszteletet tartottak. A katolikus kollegiumokat katonaság szállotta meg és Martínez noreliai érsek helyettes rendőri felügyelettel az országhatárra kísérték. Attól tartanak, hogy a kormány a katolikus papokat kiutasítja.

Megszokta már a világtörténelem, hogy a hit és az igazság úton-útfélen ellenséggel, üldözöttséggel és irtóhadjárattal találkozunk. Az istentelenség szennyesei, megtévedt és megtévesztett költőjegek, olvesztett és elkallódott lelkek helyül-közzel próbálkoztak már azzal, hogy kioltják a hitet, vasraverjék az igazságot és másodsor is keresztrefeszítik Krisztust. Megrészegült államférfiak, csatornák kábultjai, utcasarkai dpróféták, elkárhozott bűnözők kétezer év történelmében többször akarták ledönteni a keresztet, szétbontani a templomok tégláit, felperzselni az imakönyveket és követ vetni Isten szolgáira. Elveszték és elpusztultak, elsikkadtak és felemesztették önmagukat. Rombolni és dönteni akartak, égetni és pusztítani és az eredmény az lett, hogy az imára kulcsolt kezük meg erősebben fonódtak össze, az imakönyvek lapszélei még gyűröttebbek lettek, a mexikói lelkész püncék odvaiban misézett és a moszkvai muzsik felve rongyai alá rejtette Szűz Mária-képét.

... Mexikóban kloákák gőzétől elszédült akarnokok, balga senkiházik száz istenházat zártak be, tömlőcök sötétjébe vetik a hitnek szolgáit és akkor... akkor ideát, az ocean innségtől oldalán a világsajtó még mindig azon kesereg, hogy Németország megszűnt a portyázó zsidó nagytöke szabad vadászterü-

lete lenni. Hová rekedt el most az a hang, amely az elnyomottak védelmére kel, hová kallódott el az a toll, amely a „vallászsabadságok sziklabástyája” kárában lenni. Vajjon miért és hogyan tépődtek el ezek a híradások — Reutersnél, vagy Havasnál — hol fulladt el a kábel, hogy mi nem tudtuk eddig: Mexikóban újra felütötte sárkány-fejét a részeg bulgaság, a megtévedt lélek és a kőbor utcafiúk rémuralma?

Mikor Hitler visszazsorította a németországi zsidóság hatalmát túlsúlyát, tiltakozva hördült fel a világsajtó. Szóvártattuk akkor, hogy a spanyolországi vallásüldözéseket miért hallgatták el? Azt felelték ezek a „szabadelő” sajtó-miazmák, hogy egytornán emeltek fel tiltó szavakat minden szélsőséges zárva-er, vallásüldözés és pogrom ellen. Mexikóban láncra verik a papokat és most... most ez a színeskédő, alakos és szemfényvesztő nemkeresztény világsajtó „eltelejt” beszámolni, de a hazugságok hínárjában elbotlik, megbicsaklik, kuszává lesz és túllentül nyílt színcallást tesz a zsidó nagytöke és a keresztényvilág világuralom mellett. A „szabadelő” nagylapoknál valami a papírkosárba került, mert nem volt fontos, hogy Mexikóban száz templomban halkult el az ének és száz templomnál száz ember zárt ajtóra talált. Nem volt fontos, bizonylat lapzárta volt, amikor megérkezett a híradás... és lapzárta volt másnap és mindenkorra, amikor a keresztrel van szó, vagy amikor a bűnöknek hegyén vándori brigantik feszítik keresztre Krisztusukat.

... Mexikóból jelentik — lapzárta előtt — hogy a megbüncselt kezek s ledöntött keresztel tövén a hit új erőt fogan és Krisztus szolgáinak börtönben mondott miséit megérzik és megértik a falakon át valamennyien...

Ruffly Péter

Szerkesztői üzenetek

Gy. Z. A társadalmi rovat nem arra való, hogy hiúságokat elégtünk ki és hogy egyes embereket egekig magasztaljanak benne. Az ilyesminek mi helyet nem adunk, bárkiről is legyen szó. Legkövőbb veszi szívesen egy pap, aki hivatását, kötelességét teljesíti éjjel-nappal, de nem azért, hogy újságban szerepeljen a neve, főképpen nem izetlen dicsőítmény keretében. Ő megkapta élete jutalmát akkor, amikor a reverendát felülthette. Felette áll azóta minden világi dicsőítmény. Ezért huzzuk ki a reászórt díszítő jelzők tömegét, amely egyébként is emlyitőleg hatott az édeskedéssel. A tudósításban minden áradozást kerülni kell. A társadalmi rovat hivatása az, hogy kis formájában beszámoljunk a társadalmi eseményekről. Természetes, hogy nem az egyes emberek kiemeléseivel, hanem minden szereplő nevének a felsorolásával a legkisebttől a legnagyobbig. Ez a becsületes tudósítás, amely minden szereplőnek kedves emléke marad. Tehát azt tette volna helyesen, ha az összes szereplőket névszerint felsorolja. Csak a plébános és egy-két hölgy nevének feldicsérése — nem tudósítás. Es bántó is mindazokra, akik a mulatság rendezését lehetővé tették odagadó tanulással, munkájukkal. A színházi előadásoknál nemcsak a rendező s az igazgató kapja az elismerést, hanem elsősorban a színészek. — Sz. J. előfizető, Medgyes. Már első levelének vétele után mi is szorgalmaztuk az említett biztosító intézetet a kérdéses életbiztosítási ügy elintézésére végett. Választ azonban nem kaptunk. Most újabb levelét kolozsvári és bukaresti szerkesztőseinkkel közöltük, kérve az ügy legsürgősebb tisztázását. Sajnos, a mai viszonyok között az ilyen természetű ügyek érdemi elintézésére meglehetősen hosszadalmas. Amint azonban pozitívumot tudunk, azonnal külön levélben értesítjük Önt. — Fogtechnikus, Nagykaroly. Minden módot megkísérültünk, hogy a fogászat gyakorlásáról szóló rendeletet önnek megszerezzük. Sajnos, nem sikerült. Forduljon közvetlenül Bukarest fizetői hivatalához, valamint a bukaresti Kereskedelmi és Iparkamara információs irodájához.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Nagyvárad:

Pénteken este fél 9 órakor: **Emil és a detektívek.** Másodsor. Rendes helyarákkal.

Szombaton délután 4 órakor: **Aprilisi völegény.** Mérsékelt helyarákkal. Operett újdonság.

Kolozsvár:

Pénteken 3, 5, 7 órakor: **Pompéji végnapjai.**

Pénteken 9 órakor: **Bartók Béla és Waldbauer Imre szonáta-estje.**

Szombaton 3, 5, 7, 9 órakor: **Pompéji végnapjai.**

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor: **Pompéji végnapjai**

Hétfőn 3, 5, 7 órakor: **Pompéji végnapjai.**

Hétfőn este 9 órakor: **Tell Vilmos.** (Az erdélyi országos német színház vendégjátéka).

Kedden 3, 5, 7 órakor: **Pompéji végnapjal.**

Kedden este 9 órakor: **Drei Macderlhaus.**

(Az erdélyi országos német színház vendégjátéka)

Temesvár:

Az Iház—Fekete társulat

Pénteken, december 15. este fél 9 órakor:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Szombaton, 16-án, este fél 9 órakor: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.**

Vasárnap, 17-én délután 3, délután 6 és este 9 órakor: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.**

Hétfőn, 18-án: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.**

Arad:

Péntek: **Nincs előadás.**

Szombat délután 5 órakor: **Előre megfontolt szándékkal.** — Este: **Az Armonia Dalegyelet koncertje.**

Vasárnap délután 3 és este 9 órakor: **Aprilisi völegény.**

Szatmár:

Pénteken: **Luxemburg grófia.**

Szombat délután 4 órakor: **Mecsvi ország.**

— Este: **Egy csók és más semmi.**

TÁRSADALMI ÉLET

A kolozsvári Miasszonyunk randi szegény iskolázottak vezetése alatt álló elmi leányiskola növendékei szegénysorsu iskolatársaik javára szépen sikerült ünnepélyt rendeztek. Nagy Gizella sikerült szavazatát az intézet énekkarának karácsonyi énekszámait követték. Négy képben bemutatták a Levél a mennyországba című színdarabot, amelyben sikerült játékkal szerepeltek: Dávid Manci, Hankovich Ica, Komjatszégi Margit, Lukács Erzsébet, Koronkai Erzsébet, Mézáros Ida, Szigeti Éva. Ezután Ferenc Sarolta finoman előadta Sik: Karácsony este van című költeményét. Nagy tetszést arattak a Betlehem fogadd be őt és Pásztorok a kis Jézus jászolánál című élőképek is.

A Tordai Magyar Kaszió a tél folyamán magyar történelmitárgyu ismeretterjesztő előadásokat rendez. Most dr. Boesánczi Akos: A magyar nép eredete és története a honfoglalásig, dr. Vertán Ede elnök: A magyar nép története és küzdelmei a honfoglalás után címmel tartottak előadást.

Futásfalván az újraalakult római katolikus ifjúsági egyesület szép ünnepélyt rendezett a templom kijavítása és festése javára. Előadták: A cigány című népszínművet. Előadás alatt és után az egyet 8 tagú műkedvelő zenekara szép magyar nótákat játszott. Az egyet most alakult meg és célja a templom rendbehozása és egy kulturház építése.

A Zernesti Római Katolikus Nőegylet műsoros előadást rendezett. Szavazatok, ének- és zenészműsorok szorakoztatták a vendégeket. Az újonnan átalakult nőegylet élén Kovács Ignácné elnökkel, szép jövővel kecsegtet. Az előadás sikeréért Domby Lajos plébános mondott köszönetet úgy a nőegyletnek, mint a dalárdának és zenekarnak, úgy az egyes szereplőknek, mint különösen Erdélyi Lili és Horváth Béláné fáradhatatlan működésükért. Az estély erkölcsileg és anyagilag egyformán pompásan sikerült.

Mezősámsond községben december 10-én áldották meg a plébános búzóságából és Basa Géza főgondnok és a hívek adományából restaurált omladozásnak indult Mária Terézia korabeli templomot. A megáldási szertartást és az ünnepi misét Óvári Gábor végezte, az alkalmi ünnepi beszédet Török Mihály marosjárai plébános mondotta.

A Marosújvári Római Katolikus Oltáregyesület gyermekelőadást rendezett a karitás céljaira. A műsort Ágoston Ignácz plébános nyitotta meg. A gyermekek sikerült tánci után nagyon szép élőképek gyönyörködtették a közönséget. Az előadást közkívánatra megismételték.

MÉCS

LÁSZLÓ

LEGYEN VILÁGOSSÁG

Az országoshíró költő re-
mekműveiről és verseiről

Ára: füzve: 100 Lel.
kötve: 160 L. és portó.

MÉCS LÁSZLÓ

Öveglenda

Ára: füzve 120 Lel.

MÉCS LÁSZLÓ

HAJNALI

HARANGSZÓ

Ára: füzve 130 Lel.

ATHENAEUM KIADÁS.

Kaphatók:
az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Széles
sok tisztasá
lom hamar
tunk előző
magyarpárt
közösárol
dátlan terro
esendőrök
násfalva. Lő
Jánosfalva.
is vagy üri
dályozták
varták a vál
akartó jelít
plakátokat

Dr. Wil
reias prefek
önkényesked
azt fojton u
lések tartás
kell, minden
tartás, sőt a
jelenlétben
got a vissza
valóságban
örök akarna
követelnek
utasításuk v
zására, ame
engedélyt fe
tette a Mag
ban szüntes
költséges ki
tására, végle
delmet s a
ban még m
közsebbe, h
nak, hogy a
való érintke
fektus egyé
Willéréknek
állaia enged
is csak dece
nappal ő m
denféle vála
nem lesz m
mifele válas
zat elnökség
az országos
közösi sürge
ellen, amell
ithon tehet
nagy felhábr
tásra nézve
erőszak s a
sággal várja
nál adja me
hogy az er
lelkesezésén
fogják meg
Bethlen
szerdán, 13-

Dr
cse
gr
Gy
kü

(Dicsős
a jelölték
bizottság ta

Dr
cse
gr
Gy
kü

Dr
cse
gr
Gy
kü

Dr
cse
gr
Gy
kü

Dr
cse
gr
Gy
kü

Dr
cse
gr
Gy
kü

Dr
cse
gr
Gy
kü

Dr
cse
gr
Gy
kü

Dr
cse
gr
Gy
kü

Udvarhely megyében a csendőrszorongó vette át a választások irányítását

— Gróf Bethlen György pártelnök Székelyudvarhelyre érkezett —

Székelyudvarhely. Saját tud. A választások tisztasága iránt táplált kételkedés és aggodalom hirtelen alaposnak bizonyult. Hirtelen előző jelentésünkben a csendőröknek a magyarpárti választói gyűlésekbe való beavatkozásáról s ez a beavatkozás most már példátlan terror alakjában nyilvánul meg. A csendőrök Fenyéd, Szentgyeházsfalu, Kápolnásfalu, Lővéte, Almás, Szentpál, Szentpéter, Jánosfalva, Városfalva községekben és másutt is vagy ürüggyekkel, vagy erőszakkal megakadályozták a magyarpárti gyűléseket, szétzavarták a választókat és kitoloncolták a beszélő akaratú jelöltek. Elkobozták tőlük a választási plakátokat is.

Dr. Willer József és Balogh Artur Andreias prefektus előtt személyesen szóváltottak az önkényeskedéseket. A prefektus kijelentette s azt foyton megismétli, hogy a propagandagyűlések tartásához külön írásbeli engedély nem kell, minden legális pártnak szabad a gyűlést tartás, sőt azt is megette, hogy a Willerék jelenlétében hívta fel a csendőrpáncsnokságot a visszaélések megszüntetésére, ámde a valóságban mégis az történik, amit a csendőrök akarnak. Ezek pedig írásbeli engedélyt követelnek és arra hivatkoznak, hogy szigorú utasításuk van minden gyűlés megakadályozására, amelyre névze nem tudnak írásbeli engedélyt felmutatni. Ez a játék arra készítette a Magyar Párt vezetőségét, hogy általában szüntesse meg a további hiábavaló és költséges kísérletezéseket a gyűlések megtartására, végleg azonban mégsem adta fel a küzdelmet s a kiküldött különböző csoportokban még most is megkísérik eljutni egy-egy községbe, hogy legalább ezzel demonstráljanak, hogy nem rajtuk mulik a választókkal való érintkezés sikertelensége. Andreias prefektus egyébként olyértelmű kijelentést tett dr. Willeréknek és a pártvezetésnek, hogy az általa engedélyezett (!) propagandalehetőségek is csak december 14-ig tartanak, mert ezzel a nappal ő maga is meg fog akadályozni mindenféle választói gyűlést, azután már éppen nem lesz módjában a Magyar Pártnak semmiféle választási propaganda. A megyei tagozat elnöksége futár útján lépett érintkezésbe az országos pártvezetőséggel, központi beavatkozást sürgetve a példátlan visszaélés és terror ellen, amellyel szemben a helyi vezetőség állhatatlanul áll. Az egész vármegyében nagy felháborodást idézett elő a tisztaválasztásra névze tett ígéretek ellenére bevezetett erőszak s a magyarság teljes lelki egybeforrtsággal várja a szavazás napját, hogy az urnánál adja meg méltó választát. Félős azonban, hogy az eredményt a választók akaratán és lelkesedésén kivüleső okok és beavatkozások fogják meghatározni.

Bethlen György gróf országos pártelnök szerdán, 13-án este Udvarhelyre érkezett.

Dr. Barabás Bélát Bonyhán a csendőrök megakadályozták programbeszédét elmondásában. — Gyárfás Elemér körutja Kisküküllőben.

(Dicsőszentmárton). Kisküküllő megyében a jelöltek és kíséretükben a megyei intézőbizottság tagjai előzetes terv szerint minden

közéget igyekeznek felkeresni. Gyárfás Elemér mielőtt máshelyen való munkáját megkezdte volna, bejárta az öt marosmenti községet. Radnótot, Csapót, Ugrát, Kerelőszentpált és Buzásbacsányt, ahol mindenütt a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel fogadták. A többi községeket dr. Barabás Béla és László János jelöltek látogatják, míg Erzsébetvárost Szabó Béni keresi fel.

Dr. Barabás Béla eddig Nagykeny, Kiskeny, Egrestő, Balavásár, Korodszentmárton, Vámosudvarhely, Gogán, Gogánváralja, Bonyha községeket járta végig. Bonyhán a csendőrség nem engedte meg, hogy a teljes számban összegyűlt magyarság előtt beszédet mondhason. Kisküküllő megyében eddig még jelölteink hasonló akadályba nem ütköztek.

László János Abosfalva, Mikefalva, Vámosgálfalva, Magyarsáros, Héderfája, Küküllőszéplak, Csüdötélke és Pocsfalva községeket járta be s tartott gyűléseket a lakosság nagy érdeklődése mellett. Vámosgálfalván érdekes volt, hogy a Magyar Pártna való visszavételre jelentkezett 68 ember, akiket tavaly aláírtak a Lupu-pártna való belépésre. Az aláírást akkoriban azzal csálták ki tőlük, hogy ezen az uton megakadályozhatják a megyeszékhely áthelyezését. Most a választói gyűlésen ünneppélyesen kijelentették, hogy a Magyar Párt iránti hűségükben mindig kitartanak.

Ha valami akadály közbe nem jön, az összes magyar községek bejárása után december 17-én Dicsőszentmártonban az egész magyarpárti megyei tagozat nagygyűlést fog tartani. Számítani lehet rá, hogy a megye magyar közönsége az idén is teljes számban felvonul a választásokra s így a megyének az idén is meglesz a magyar képviselője.

Dühöng a választási terror a Bánságban. — Sándor József Temesváron.

Temesvár. Saját tud. A Magyar Párt temesmegyei listavezetője tudvalevően Sándor József volt szenátor, aki vasárnap Temesvárra érkezik, hogy programbeszédét elmondja. Ebből az alkalomból a bánsági Magyar Párt nagy intézőbizottsága Temesváron, a Magyar Házban ülést tart s egyúttal választói gyűlésre hívják össze délelőtt 9 órára a belvárosi, gyárvárosi és erzsébetkúlvárosi, valamint a mehalai választókat is. Délelőtt 11 órakor a Józsefkúlvárosban lesz külön választói gyűlés (a Forgács-féle teremben).

Különben a Bánságban dühöng a választási terror. A Magyar Párt négyüléseit is számos helyen megakadályozták, különféle ürüggyek alatt. Volt eset, hogy a csendőrség a gyűlést azért nem engedte megtartani, mivel az összehívók kezében levő engedély száma

Karácsonyi és újévi ajándéku
vegyen olaszteleki kórház sorsjegyet
Ara: 25 lei.
Főnyeremény 100.000 lei.

Iduzas 1934 február 10.

Kaphato az Erdélyi Lapok kiadóhivatalában. Főelárusító M. Nökszövetség, Odorheiu, Str. Pr. Elisabeta 51. Sorsjegy ára és 7.— lei portóköltség előzetes beküldése mellett bárki kaphat. Kísérleje meg szerencséjét a nemes cél érdekében is.

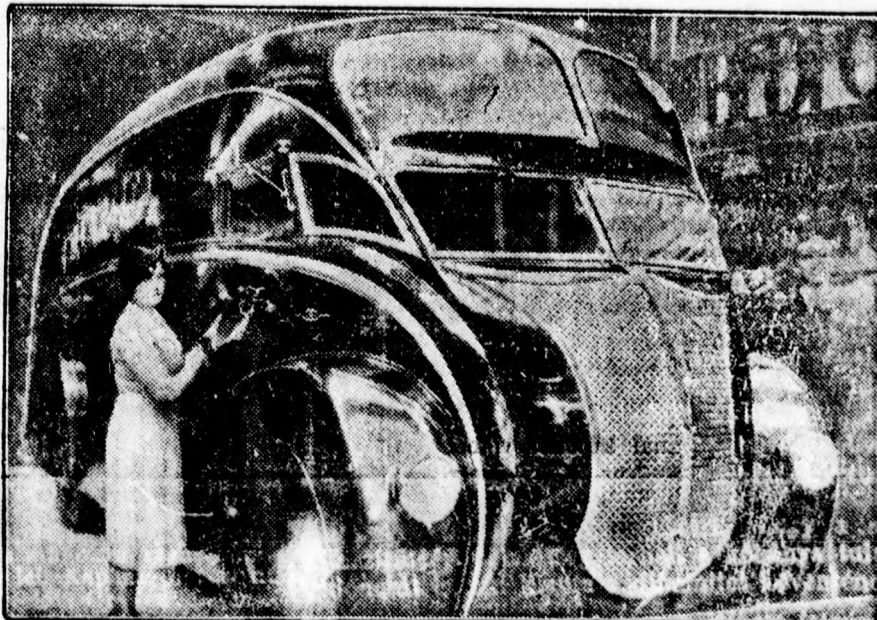
nem egyezett a csendőrség kezében levő hivatalos értesítés számával. Másutt más ürüggyel akadályozták meg a gyűlést. Néhol azzal fenyegetik meg a lakosságot, hogy feloszlatják a községi tanácsot, ha a lakosság nem szavaz a kormánylistára. Mindezek ellenére a bánsági magyarság lelkes hangulatából arra lehet következtetni, hogy minden magyar a magyarpárti listára szavaz.

A nagyszentmiklósi járásban Buna főszolgabíró igen „erélyes” kézzel vezeti az ügyeket. A nemzeti-parasztpárt ottani választói gyűlésén tartóztatta le a csendőrség dr. Juga Liviusz képviselőjelöltet. Az egyik községben Vanatu dr. temesvári ügyvédet, aki a lupisták listavezetője, szintén letartóztatták és gyalogosan vitték el a szomszédos faluban levő csendőrszre. Perjámoson a nemzeti-parasztpárt gyűlését úgy hiúsították meg, hogy először a vendéglőst akarták rabírni, hogy a liberálisoknak adja oda a termet ugyanarra az időre, amelyre a gyűlés hirdelve volt. Csak hogy a terem már ki volt fizetve. Erre a csendőrség a gyűlésre érkezőket azzal fogadta, hogy menjenek haza, mert csak háromórával később tartják a gyűlést. A rendezők pedig így üres termet találtak, amelynek összes ablakai tárva-nyitva voltak, úgy hogy a dermesztő hidegben nem lehetett megmaradni.

Ismeretesek azok a körülmények, amelyek között a németek a liberálisokkal választási paktumot kötöttek, valamint, hogy a németek körében emiatt többhelyt elégedetlenség is tapasztalható. Most azonban a nemzeti szocialisták egyik vezetője, Minnich ügyvéd feltűnéskeltő nyilatkozatot tett közzé. Eszerint a nemzeti szocialisták alávetik magukat a népi fejelemnek és a Volksgemeinschaft egyezményes listájára, vagyis a liberálispart listájára szavaznak. A népegység érdekében szükséges így tenniük. Tehát tiltakozik ama németnyelvű röpiratok ellen, amelyek a bánsági németeket arra szólítják fel, hogy a cuzista listára szavazzanak. A svábok nagytömegében tagadhatatlanul van elégedetlenség amiatt, hogy választási egyezmény csak a Volksgemeinschaft régi embereinek adott helyet a jelölőlistákon, s az újabb népi mozgalmak vezető emberei közül senkit se jelöltek. Minnich nyilatkozata után azonban számítani lehet, hogy ezek az elégedetlenek is együtt szavaznak a többi német választóval.

Ujalaku teherautó.

A londoni teherkocsi kiállításon nagy feltűnést keltett a képünkön látható ujalaku teherautó, amelynek hullámvonal alakú karosszériája megkönnyíti a nagyobb gyorsaság elérését.

Drogériai és kozmetikai szükségletét szerezze be
Pap Károlynál
DROGERIA CENTRALA
Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 11.
Széchenyi-épület.

HÉTKÖZNAPI LEVELEK

Rovatvezető: FLOZNIK GYÖRGY

Előljáróba,

Kedves Szerkesztő úr! Örvendek, hogy a Szerkesztőség „nagyon várja” a beígért Hétköznapi Leveleket. Bár ezzel valami nagy dolgot nem mondottak. Manapság ugyanis mindenki vár valamit. Nagyon általános foglalkozás lett már nálunk a várás. Az ellenzéki pártvezér várja a kormány bukását, a kormányparti politikus várja a koncot, a tisztviselő várja a fizetését, a diák várja a vakációt, a Szerkesztő (lássa, hogy nagy betűvel írtam magát?) várja a Hétköznapi Leveleket, a kiadó várja az előfizetéseket, a színházbarát várja az estét, az éjjeli őr várja a reggelt, a farkas várja a zsákmányt, a vadász várja a vadat, a hordár várja a pasast, Lupu várja az inflációt, Mussolini várja Titulescut, Magyarország várja a revíziót, Szalay Mátyás várja „Isten sípjait”, a rab várja a nyereményt, a sorsjeggy várja a nyereményt, Isten várja a megtérő bűnöst.

Mintha egy nagy profán Advent volna ez az egész világ. Mindenkinek van valakije, akire vár, vagy van valamije amije nincs, s amit éppen ezért vár.

Valami — érzem — nincs már messze,
Valami — érzem — jöni fog,
S amikor ez jut az eszembe,
Valami itt benn úgy dobog...

S talán ebben a nagy prózai világban igazi megváltás az emberiségre, hogy várni tud mindig valamire, hogy remélni tud, hogy vannak álmai. Nem fontos az, hogy eljőn-e, amire vár, vagy hogy az álmok teljesülnek-e. Egy francia bel-esprit szerint „ne mondj, hogy szegény vagy azért, mert talán álmaid valóra nem váltak: csak az igazán szegény, akinek nem voltak álmai”. (Ne te dis pas pauvre parce que tes rêves ne se sont pas réalisés: celui-ci seul est réellement pauvre, qui n'a jamais rêvé).

Azért arra intem szeretettel Szerkesztő urat, ne várjon sokat a Hétköznapi Levelektől. Nem üttörő munkára vállalkoztam ezekkel a levelekkel; bár tudom, hogy Arany János szerint „üttörőnek bukni is érdem”. Megmaradok a hétköznapi szürke keretei között. Nem is írok mindig, csak amikor valami mondani-valóm van. Írok egyszer nagyon komoly dolgról, másszor tréfás apróságokról; egyszer valamiről, ami mindnyájunknak fáj, másszor valamiről, amit öröm lesz tudni; egyszer időszzerű kérdéssről, másszor csak régi emlékekről; egyszer valamiről, amit magam szeretnék elcsevegni, másszor olyasmiről, aminek megírására mások tesznek figyelmessé. Egyszer hosszú lesznek, másszor nagyon rövid; egyszer sokat mondok, másszor szinte semmit. De hát ilyen a levél.

S azt is tudni kell még, hogy a Hétköznapi Leveleket csak forma kedvéért intézem Szerkesztő úrhoz, ezek tulajdonképpen a lap olvasóhoz szólnak. Érezze minden olvasó, hogy vele léptem levelezésbe.

Es nagyon fogok vigyázni, nehogy félreértsenek engem. Mert hát úgy van az, hogy az emberek sokszor csak az ő szűk egyéni világuk szerint itélik meg és értik meg, vagy értik félre az embert. Jól mondja Mikszáth,

hogy „a hangya ragadozó állatnak tartja a fülemilet és jámbor léhütűnek a tigrist”.

Nem mellőngető, nagyképszerűsítő tanító-mesternek lépek fel levelekben. Amihez nem értek, arról nem beszélek. És bizony nem szégyen bevallani, hogy sok dolog van, amit mi sem tudunk. (Némelyek arcátlan bátorsággal arról is tudnak oktatásokat írni nekünk, amihez legkevésbé ők értenek). Nem szégyen, mondom, ha nem mindent tudunk. De jó is sokszor egyet-mást nem tudni! Azért mondja a komoly német, hogy a tudatlanság Isten kegyelme: „Unwissenheit ist Gnade”. Nem akarom, hogy reám is vonatkoztassák az olasz költő kritikáját: „Ez az ember beszél itt nekünk művészetről, tudalomról, tudományról és azt sem érti, hogy semmihez sem ért”. Ha valaki kíváncsi rá, itt közlöm eredetiben is:

Parla d'arte, di lettere, di scienze,
Senza capir che non capisce niente.

De egy másik nagy hibája is szokott lenni némely újságíróknak: azt gondolja, hogy mindent, amit tud, vagy mindent, ami igaz, neki meg is kell írnia. Mennyi baj származott már ebből! Okos terveknek dugába dőlése, tisztességes egzisztenciáknak tönkretétele, becstelenségnek porbatapítása, nagy és szent érdekeknek elárulása lett az eredménye nem egyszer a fékezhetetlen újságírói indiszkréciónak! Sokszor a legnagyobb igazságtalanság megírni az igazságot, amikor azszal csak a jóknak ártunk. Az igazságszolgáltatást legjobb néha, és legtápnatosabb is, a szívek és vesék vizsgálójára, a jó Istenre bízni.

S ha már a jó Isten szóba hoztam, hát Róla is volna még valami mondanivalóm. Úgy fáj, s oly bosszantó, amit a mi írónknál, költőnkél, s különösen újságíróinknál lépten-nyomon tapasztalunk: úgy szeretik az Isten szent nevét kisbetűvel írni. Ady saját magát, az „Ént” tudta néha nagy betűvel is írni, de az Istennek nála már csak kis „i” jutott. Mikszáth a legutolsó vármegyei hajdu nevét is megtisztelte nagy kezdőbetűvel, de már az Isten nevének nem volt elég kicsi a kis „i” betű, hogy a különben gyakran használt isten-t leírhasssa. Tamási Aron is nagy betűvel írja Abelt, de nála sem szokatlan, hogy azt, aki Kaint és Abelt elsőzör teremtette, már csak úgy kisbetűs isten-nek nevezze.

Aztán így a többiek is mind. Lehet, hogy csak a betűszedő hibája, vagy lehet, hogy nem rossz szándék sugallta ezt a rossz szokást, de bizonyos, hogy a magyarokon kívül más nyelvek írásában ezzel a tisztelettelenséggel nemigen találkozunk. Ki olvasta valahol kisbetűvel azt, hogy: Gott, Iddio, Dieu, Bog, Dumnezeu? A büszke angol is God-ot ír; igaz, hogy nála nyelvtani szabály az, hogy saját magát is mint első személyt mindig nagybetűvel írja (I), de ezt csak írástechnikai okból teszi, s nem mintha azt akarná mondani: első az Isten (God), s utána minygyárt Én vagyok (I).

De ennyi már elég is bevezetőnek. Szerkesztő urat a következő levélig is tiszteli a fentírt.

Meghalt a géprepülés első pilótája

Harmincével ezelőtt szállt fel az első motoros repülőgép

Hannoverből jelentik: Az első motoros repülőgép pilótája, Jatho Károly, a mesterrepülés nesztora és pionirja, 60 éves korában meghalt.

A mai rohanó életben, amikor bárki néhány óra alatt elérheti repülőgépen célját, amikor világméretű repülésekkel rekordokat döntenek a levegő bajnokai: kevés embernek jut eszébe s tán még kevesebb azoknak a száma, akik emlékeznek rá: mit jelentett annak idején a Wright testvérek motoros repülőgépek első felszállása.

A repülés vágya mindig ott az emberben s mindig kísérletezett, hogy lehetne a madarak példájára levegőbe szállnia? Már a Krisztus előtti 2000 évből fennmaradtak repülősten-rajzok; sőt az ó-ind mitológia legendás alakja, Hanum a Napig emelkedett föl.

De Besnieről, a francia lakatoslegényről, aki vállaira szerelt s a biciklipédálra emlékeztető, lábbal hajtott szerkezetével sikeresen szállt le egy hegyoldalról — Junkersig, a modern repülőgép mesterkonstruktoráig óriási a távolság. Közbeesik a léghajó feltalálása, amelynek idén volt százötvenedik évfordulója. 1783 július 5-én szálltak fel először a francia Montgolfier testvérek 300 méter magasra ballonjukkal s módosított ballonjuk 1783 október 1-én már kisebb utat is tett a La Manche csatorna partján.

A léghajózás mellett állandóan kísérleteztek a géprepülés megoldásával is. Lilienthal még sárkányszerű gépekkel próbálkozott, sikerrel kísérletezett a kolozsvári Martin Lajos is, aki már 1896-ban próbálkozott repülőgép konstrukcióval, — de az amerikai Wright testvéreknek sikerült először olyan gépet szerkeszteniük, amelyet igazi motor hajtott.

A kutatók jórésze (valamennyit lehetetlen itt felsorolni), csak primitív eszközökkel kísérletezett. A mai értelemben vett „felületcsúrést” és kormányzást Wrighték oldották meg legelőször, s nekik köszönhetjük a világ első gyakorlatilag is bevált motoros géprepülését.

Az első motoros repülőgép harminc év előtt 1903. december hó 17-én szállt fel s hős pilótája Karl Jatho volt. A repülés történetében kor-

Karl Jatho

szakot jelentő felszállás a dél-karolinai Kitty Hawkban történt, kétfedélű nyitott géppel, amelynek nyergéheze oda volt szájazva a pilóta. Ennek a gépnek a motorja láncátvitellel útján két légsavart hajtott s összesen 16 lóerőt fejtett ki. Az első kísérleti repülés időtartama mindössze egy perc volt és a berepült távolság 200 méter. Ez tehát körülbelül 16 kilométeres átlagsebességnek felelt meg. Nagy esemény volt ez harminc évvel ezelőtt.

A Wright testvérek nevét megörökítette a világtörténelem: a bátor pilótáról megjelentek. A géprepülés nesztoráról legalább hálála hírével kapcsolatban meg kell emlékezni: ennyit megérdemel a hálátlan kortól... (h.)

FIGYELEM! Egy teljes Prohászka-sorozat, 16 kötet, diszkiadás, teljesen új állapotban igen kedvező áron, esetleg részletfizetés mellett is, eladó. Cím a kiadásában.

Dr. MARCELL MIHÁLY

A bontakozó élet

című 8 kötetes neveléstani munkájának I., II., III. és IV-ik kötete

Minden kötet igen szép, erős, teljes vászonkötésben

Egy-egy kötet ára 280 Lei és portó.

- I. kötet „Az egyéniség összetevői”
- II. kötet „A lélek megismerésének művészete”
- III. kötet „A gyermek- és serdülőkor lelki képe”
- IV. kötet „Az ifjúság lelki világa”

Nevelőknek, szülőknek, iskoláknak, nevelőintézeteknek nélkülözhetetlen segédkönyv: a felnőtt, ifjúságnak pedig az önnevelés vezérvénye.

Kapható: az ERDÉLYI LAPOK könyvosztályánál.

HIREK

Központi szerkesztőség:

Oradea—Nagyvárad, Str. Regele Carol II 5.
Postatakarékpénztári csekkzámlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

1749
december
15

Brassói Miller Ferdinand születése

A mai ember számára ismeretlen ez a név. Pedig a régi Magyarország egyik legképzettebb, legkiválóbb történetírója volt. Budán született, de élete javarészt az erdélyi határszélen töltötte és Nagyváradon is hosszú ideig volt tanár. Tanulmányait a budai jezsuitáknál kezdte, majd az egri liceumban folytatta. Amikor végzett az iskolákkal, Battyán József hercegprímás titkára lett. 1776-ban a nagyváradi jogakadémiához nevezték ki tanárnak, s hat évig működött. 1782-ben könyvcenzor, 1803-ban a híres Széchenyi Ferenc grófi könyvtár igazgatója, 1808-ban pedig a Nemzeti Múzeum igazgatójává nevezték ki. Még nagyváradi tartózkodása alatt megírta (1791) Nagyvárad történetét, e műve itt is jelent meg. Pesten adta ki 1803-ban Nagyvárad tipográfiájának történetét, amely szinte egyedülálló forrásmunka ebből a korból ma is. Megírta I. Ferdinánd korát is, de többi történelmi és irodalomtörténelmi művei is rendkívül érdekesek. Legjobb műve természetesen latinnyelven jelent meg, s ezek közül csak kevés látott napvilágot magyarul is. Mint a Nemzeti Múzeum igazgatója, nagyon sokat tett az intézmény felvirágztatásáért, tulajdonképpen megalapozása érdekében. Haláláig a múzeum élén állt s amikor 1823 november 22-én meghalt, utódaira már kész, befejezett munkát hagyott, amit csak tovább kellett fejleszteni. Az utókor teljesen megfeledkezett róla, pedig olyan tudomány, s olyan eredményeket felmutató férfi volt, aki megérdemli, hogy emlékét megővjük a feledés porától.

Fiedler püspök Rómából hazatért. Szatmár. Saját tud. Fiedler István szatmár-nagyvárad megyéspüspök Szeibel István titkára kíséretében Rómából tegnap szatmári székhelyére érkezett.

A király kiutalt 130 milliót a kincstári bankokban való kifizetésre. Bukarest. Saját tud. Tegnap a király által aláírt dekrétummal a rendkívüli büdse terhére kiutaltak a miniszteriumok számára hirmincegymilliót és a hadügyminiszteriumnak külön is százmilliót, kincstári bankokban való kifizetés céljaira.

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint az időjárás a következő 24 órára: Általános jellegű havazás, amely még napokig eltarthat.

Nagyváradon egy nap óta nagy pelyhekben hull a hó. Az utcákat vastag hóréteg borítja. A hideg enyhült, mínusz 2 fok volt ma reggel.

Budapestről jelentik: Szerda óta Budapesten sűrű pelyhekben, szakadatlanul esik a hó. A főváros utcáit csúttörők reggelre mintegy 20 centiméteres hóréteg borította. Havazik különben az egész országban és Európa több országában: Ausztriában, Csehszlovákiában, Németországban, Olaszországban.

Észak- és Közép-Olaszországban az utóbbi 24 órában csökkent a hőmérséklet. Bozenben —4, Veronában —7, Firenzében —6, Milánóban —4 fokot mutat a hőmérő. Felső-Olaszországban egész le Genuáig nagy hóviharak vannak. Milánóban 12 óra óta szüntelenül esik a hó, ami ilyenkor még nem szokott előfordulni.

Párizsban 15 fok a hideg. Tíz óra óta esik, hogy decemberben korcsolyáznak Párizs tavain.

Buenos-Airesben lesz az eucharisztikus világtalálkozó. Rómából jelentik: A Szentatya december 11-én hosszabb kihallgatáson fogadta Heylen namuri püspököt. az eucharisztikus világtalálkozó elnöke és részletesen érdeklődött az előkészületek felől. A buenos-airesi eucharisztikus kongresszus Dél-Amerika legnagyobb eseménye és élménye lesz. A nagygyűlés helyül a Palermo-parkot szemelték ki, amelyben egymillió ember részére van férőhely. Sajtóbizottságot is szerveztek a leg-híresebb katolikus írókból.

Letartóztatták Lovass István földbirtokost és az ottományi református lelkészt. A Bihar-megyei Ottomány közegben a csendőrség letartóztatta Lovass István földbirtokost és D. Nagy Dániel református lelkészt azzal a váddal, hogy a Magyar Part vasárnapi gyűlésén államellenes kijelentéseket tettek. Lovass István a pesti Nyugat című folyóiratnak is munkatársa. Jósika báró, a partszervezet elnöke a letartóztatások ügyében interveniált a belügyminiszternél. A letartóztatott Lovass István ottományi földbirtokos sógora Keresztes-Fischer Ferenc magyar belügyminiszternek. Feleségeik — két Riemer-leány — nővérek. Lovass István a legtekintélyesebb földbirtokosok egyike. Komoly, megfontolt ember, akiről államellenes kijelentést feltételezni sem lehet s szavait bizonyosan tévesen értelmezték. Ugy őt, mint D. Nagy Dániel lelkészt a zilahi ügyészségre szállították.

A zilahi ügyészségen többször érdeklődünk ottani munkatársunk útján a letartóztatottak felől, de minden felvilágosítást megtagadtak. Ugy értesültünk azonban, hogy kihallgatásaik véget értek és ma vagy holnap mindkettőt szabadon bocsátják.

MEGJELENT!

A budapesti Szent István Társulat kiadásában

Ripsz és Ropsz

két kócos kiskutya története,
Mühlbeck Károly rajzaival.

Írta: CSÜRÖS EMILIA.

Kapható: az ERDÉLYI LAPOK KÖNYV-OSZTÁLYÁBAN. — Ára 80 lei.

Hajsza egy emberszörnyeteg után. Londonból jelentik: Northampton és Leicester egész rendőrelégysége talpon van. Motorbiciklin, autókön, lóháton folyik a hajtóvadászat egy emberszörnyeteg után, aki az elmúlt hét elején elhurcolt és meggyilkolt egy Derek Robb nevű kislányt. A nagyszabású rajzia eddig teljesen eredménytelen, de most ismét egy olyan eset fordult elő, amely azt mutatja, hogy a titokzatos ember még mindig a környéken ólálkodik. Szombaton délután egy Albert Horne nevű hét éves fiúcska hazafelé igyekezett az iskolából. Eközben barátságosan megszólította egy férfi, megkérdezte, hogy hova megy, aztán felajánlotta, hogy kerékpárján hazaviszi. A fiú elfogadta az ajánlatot. Egy darabig vígan karikáztak, ekkor azonban a fiú észrevette, hogy a bicikli el-kanyarodik és nekivág egy erdei útnak. A fiú megrémült, kiáltozni kezdett és követelte, hogy a bicikli álljon meg. A férfi elcinte ügyet sem vetett a fiú tiltakozására, de amikor látta, hogy emberek közelednek, végül mégis letette a gyermekét, aztán gyorsított tempóban elbiciklizett. A személyleírás alapján biztosra veszik, hogy ismét a keresett szörnyeteg jelentkezett. A családok most páni félelemben élnek és mindennap hosszú sorban állnak az iskola kapuja előtt az anyák, akik gyermeküket várják, közben a rendőrség lázasan kutat, az egész vidék valóságos ostromállapotot képét mutatja, de mindeztől nem sikerült a gyermekek rémének nyomára akadni.

Minden katolikusként meg kell ismerkednie szent hite kulturértékével! Még ma rendeljük meg a KATOLIKUS LEXIKONT!

Karácsonyi öröm

Szindarab bárom felvonásban

Írta Belle Mihály k. tanító

Ára 20 lei.

Kapható a szerzőnél Rodna-Vecse.

Halálozás. Kézdivásárhely. Saját tud. Dr Fülöp Sinkovits Aurél orvos 75 éves korában, hosszas betegség után Kézdivásárhelyen elhunyt. Dr Sinkovitsot ez előtt pár hónappal 50 éves orvosi jubileuma alkalmával a Budapesti Tudomány Egyetem aranyoklevéllel tüntette ki. Pályájának kezdetén katonaeorvos volt, majd nyugalmabonvonulása után Háromszék megye egyik legkevesebb, legnagyobb tudással rendelkező orvosa lett. A háboru alatt, magas kora dacára is, hadbavonult és a koronás magyar érdemkeresztet, a kardokkal díszített Signum Laudis és a Vöröskereszt tiszti keresztje kitüntetését kapott. Az elhunyt nemesszüve orvos nevének halhatatlanságát sok jó cselekedetén kívül azzal érdemelte ki különösképpen, hogy háromévesen elelőtt, tehát 72 éves korában a nálánál sokkal fiatalabb gazdagok közül egyedül ő őrizte meg a sportrendkívüli nevelőhatásának tudatát az ifjuságra nézve és birtoka területéből közel négy holdat szakított ki egy sporttelep céljaira és azt a város székely ifjuságára hagyta. A megye magyarságának nagy részvéte mellett a szentkatolnai családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Új rendszer a telefonbeszélgetések fizetésére. A Román Telefon Társaság 1933 december hótól kezdődőleg az interurbán beszélgetések után új fizetési rendszert léptet életbe. A jövőben csak telefonon fogják bemondani az előző hónap számláját, amelyet azután a telefonhivatal pénztáránál kell kiegyenlíteni, ahol az előző hónapról szóló nyugtát is kiadják.

Nászút után a vádlottak padjára. Temesvár. Saját tud. Rottmann Román dr bukaresti ügyvéd tavaly nászútra indult Itáliába. A határon azonban kellemetlensége akadt a devizák miatt. Nála ötszáz és fiatal feleségénél ezer lírányi öszszeget találtak, amely nem volt az utlevélben bejegyezve. Emiatt most a temesvári törvényszéken a vádlottak padjára került. Védekezését azzal kezdte, hogy módfelett sajnálja, hogy ő, akinek hivatása a bíróság előtt gonosztevőket védeni, maga került a vádlottak padjára. Védője dr Radulescu Viktor temesvári ügyvéd pedig alaposan kikelt a molesztálások ellen, amelyekben a külföldre utazóknak állandóan részük van. Az alkotmány értelmében, mondotta, minden állam polgárnak joga van utlevélhez, nem járja tehát, hogy az utazást tegyék lehetetlenné azzal, hogy utazni szabad, de pénzt kivinni nem. Különben az esetről felvett jegyzőkönyv nem fedi a valódságot, mert eszerint mind az ezeröttszáz lírát dr Rottmann-nál találták, felesége pedig még csak említve sincs. A törvényszék erre határozatot hozott, hogy a jegyzőkönyvet megfelelő korrek-tura végett visszaküldi a vámhatóságnak. Ez el-len aztán a védő felfolyamodással élt, mert hiszen egész védelmét arra alapította lényegileg, hogy valótlán adatokat tartalmaz a jegyzőkönyv. S a korrek-tura következtében most már nemcsak az ügyvéd, hanem felesége ellen is vádat emelnek! Eddig ugyanis hasonló esetekben a vámhatóságok jegyzőkönyveit formahiba miatt is megsemmisítette a bíróság s vádlottat felmentették. Hogy pedig a dolog szigorubb legyen, egy rendelet értelmében helye van a jegyzőkönyvek kiigazításának.

Bangha Béla
Iványi János
Pataky Arnold

Katolicizmus és zsidóság

vallástörténeti előadások

Ára 25 lei és portó.

Megrendelhető az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál.

Kincsestár

Minden tárgyról mindenkinek.

I. sorozat:

Szinyei József: A magyar nyelv.
Weiss István: A magyar falu.
Genthon István: Budapest multja és művészete.
Lukács Karoly: A Balaton.
Fitz József: A könyv története.
Babits Mihály: Dante.
Schenk Jakab: A madarak.
Steiner Lajos: Az időjárás.
Mosonyi János: Idegrendszerünk.
Burger Károly: Az egészséges nő.
Szöllőssy Lajos: A táplálkozás.
Sik Sándor: A cserkészlet.

A könyvek ára igen szép kartonkötésben darabonként 25 lei, egész vászonkötésben 40 lei.

Egy teljes sorozat megrendelése esetén portómentesség.

ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTALYA

Kétheti fogház a sok mezitlábért. Pozsonyból jelentik: Lapjelentések szerint a nyitrai kerületi bíróság 14 napi fogházra ítélte Eszterházy János grófot, a felvidéki keresztény szocialista párt elnökét. Az ítélet indokolása szerint a gróf igazat követett el, mert Novák községben egyik népgyűlésen azt a kijelentést tette, hogy régebben nem járt annyi mezitláb ember a Felvidéken, mint ma.

A nyugdíjasok követelése. Brassó. Saját tud. A nyugdíjasok szövetsége tegnap országos nagygyűlést tartott, amelyen a vidéki szervezetek kiküldöttei, a bukaresti központi vezetőség, a brassói és a brassómezei tagozat, valamint az állami alkalmazottak szövetségének elnöke jelentek meg. Az országos nyugdíjas kongresszus a következő határozati javaslatot szavazta meg: 1. Revidéálják, egységesítsék és hozzák összhangba a nyugdíjakat. 2. Készítsenek egy új nyugdíj-törvénytervezetet a nyugdíjasok és az állami alkalmazottak szövetsége kiküldötteinek a bevonásával. 3. Szervezzék újra a központi nyugdíjpénztárt és annak igazgatóságába foglaljanak helyet a nyugdíjasok szövetségének tagjai is. 4. Fizessék ki azonnal és készpénzben az összes hátralékos nyugdíjakat. 5. Adjanak ki egy évkönyvet, amelyben valamennyi nyugdíjas és állami alkalmazott adatai beemlíktetnek. 6. Mentessék fel a nyugdíjasok gyermekeit a tandíjak megfizetése alól. 7. A városok szerinti nyugdíjkategóriákat szüntessék meg. 8. Egyesüljenek az ország összes civil, egyházi és katonai nyugdíjasai. 9. A nyugdíjasok szövetsége állandó együttműködésbe lép az állami alkalmazottak szövetségével. 10. A kongresszus teljhatalmat ad Schina Miklós nyugdíjzövetség elnök és Stancu Bradisteanu, az állami alkalmazottak szövetségének elnökének a fenti határozatok keresztülvitelére és megvalósítására.

Választás és vendéglői záróra. Temesvár. Saját tud. A belügyminiszterium a választási propagandagyűlésekre való tekintettel korlátozta a falusi vendéglők italmérését s elrendelte, hogy ezek a vendéglők már esti nyolc órakor bezárandók. A zárás tartamára minden italkimérés tilos. A temesvári vendéglős ipartársulat erre kérelmezte a miniszteriumtól, hogy vonja vissza a korlátozást, mivel a választási gyűléseket amugysem szokták este megtartani. A visszavonás tényleg megtörtént s a belügyminiszterium a prefektus belátására bízta a záróra kérdését. Nistor Demeter dr. prefektus megengedte, hogy a választásokig a falusi kocsmák esti tizenegy óráig nyitvatartathatók. Most azonban újabb probléma foglalkoztatja úgy a városi, mint pedig a vidéki vendéglősöket, hogy t. i. a választások ideje alatt nyitva tarthatnak-e, vagy sem. A szeszmonopoltörvény 205-ik szakasza ebben a tekintetben úgy intézkedik, hogy a parlamenti, községi és megyei választások napjain az összes falusi italmérők bezárandók, míg városokban csak a szavazási körzetben belül lévő kocsmákat kell bezárni, éttermeket, kávéházakat, szállodákat nyitva lehet tartani. A mult választások alkalmával a belügyminiszter utasításokban szabályozta ezt a kérdést. Amennyiben másfajta utasítás most nem érkezik, úgy a törvény az irányadó.

Nem engedélyezték a temesvári tanárok tiltakozó gyűlését. Temesvár. Saját tud. Jelentettük, hogy a tizenegy fogvatartott vasgárdista között öt tanár is van, akinek letartóztatása miatt a temesvári tanári testület tiltakozó gyűlésre készült. A tanárok egy része tényleg meg is jelent a kereskedelmi iskolánál, ahol a gyűlésnek végbe kellett volna mennie s ott legnagyobb meglepetésükre, rendőrt találtak. Valahogy tudomására jutott a dolog a rendőrségnek, amely azán megtiltotta a gyűlés megtartását. A tanárok azonban, mint értesülünk, mindamelett tiltakozni fognak. Különben Bocu Szevér volt miniszter, a tanárok letartóztatását, tiltakozó táviratban a király tudomására hozta. A letartóztatottak egy része — ügylőzik, mivel azt hitték, hogy az ügyészséghez kerülve, ügyük most már dűlőre jut — abbahagyták az éhségsztrájkot.

1169 munkanélküli jelentkezett segélyért Temesváron. Saját tud. Temesvár városa megnyitotta a népkönyvtár, számszerint három és az éjjeli menedékhelyet is. Eddig a városnál 1169 munkanélküli jelentkezett segélyért, akik 2438 családtagot jelentettek be. Ezidőszerint tehát összesen 3607 személyről fog gondoskodni a város.

A stockholmi Nobel-díjkiosztásról készült eredeti táviratkép.

Gusztáv svéd király átnyújtja a Nobel-díjat Heisenberg lipesei német fizikusnak, aki a berlini Schrödinger professzorral (jelenleg az oxfordi egyetemén) és az angol Dirac cambridgei tanárral osztozott az 1933 évi fizikai Nobel-díjon. Ez a magas kitüntetés három egészen fiatal és nagytehetségű tudományos kutatót ért.

Párizsban ünneplik a Mont-Everest-t átrepülő angol pilótákat.

Párizsban a Sorbonneon díszülés keretében emlékeztek meg lydesdale és Macintyre angol pilótákról, akik ez év április hó 4-én két repülőgéppel átrepülték és lefényképezték a világ legmagasabb csúcsát, a Himalájában levő 8849 méter magas Mount Everest-et (Gaurisankár), amelyre még ember nem jutott fel. Eddig négy expedíciónak kellett sok emberáldozat után sikertelenül visszatérnie. Ez ünnepségen megjelent a francia köztársasági elnök is. Képünkön a pilóták nagy teljesítményét méltató előadást tartják. Az előadó mellett jobbról Petain marsall és Gouraud tábornok, balról a két angol pilóta, akiket kineveztek a francia akadémia dísztagjaivá.

Népegészségügyi Szemle. Dr. Schmidt Béla marosvásárhelyi főorvos, lapunk munkatársa és dr. Szigeti Imre kolozsvári orvos nagyon érdekes vállalkozásba kezdett. Magyar Népegészségügyi Szemle címmel, amint ők jelzik, egészségügyi, embervédelmi és népnevelő folyóiratot adtak ki, amely minden hónap 15-én jelenik meg. Afelett vitatkozni sem lehet, hogy hézagpótló, de a mai nehéz gazdasági helyzetben csak két olyan ideális ember foghat ilyen vállalkozásba, mint Schmidt és Szigeti orvosok, akik nemcsak most, de évtizedek óta foglalkoznak a nép felvilágosításával egészségügyi szempontokból. A lapnak már második száma is megjelent. Előszavukban azt írják, hogy a sötét tudatlanság ellen akarnak az irás erejével küzdeni és visszaakarnák állítani a népből az orvos iránti bizalmat. Nagy és székséges feladat mind a kettő. És ehhez a legkiválóbb orvosokat szerezték meg munkatársul. Elég, ha a két szám tartalmának címeit idézzük, hogy mindenki a legteljesebb ismeréssel fogadja a lapot. A beajánlást dr. Bernády György végzi, aki ajánlja minden intellektuelnek a lapot nemzetvédelmi szempontból. Dr. Okolicsanyi Kuthy a tuberkulózisról, dr. Molnár László a Népek és a rák, dr. Zemplényi: Balesetek a gyermekkorban, dr. Gyergyay Árpád: A külföld higiéniajáról, dr. Hershkovics a Röntgentől való jogosulatlan félelemről, dr. Parassin a gümőkór elhárításáról, dr. Markos a járványos gyermekhúleésekről, dr. Pataky Jenő: Utazás a falu körül, dr. Koronka a reuma kérdéséről, dr. Gergely Endre: Mit tehet a lelkész és tanító a népegészségügy terén? címen írnak cikkeket. Dr. Szigeti Imre minden számban az emberi szervezetről is ismertetést. Ezekon kívül még sok érdekes cikk van a lapban, amelynek már tárgymutatója is mutatja, hogy bizony minden intellektuelnek, falun, városban olvasnia kellene. Egy szám ára 15 lei, évi díja 120 lei. Megrendelhető Marosvásárhelyen a kiadóhivatalban Szentgyörgy-u. 28. szám.

Az Erdélyi Tudósító karácsonyi száma gazdag és igen változatos tartalommal jelent meg. A tartalomról kiemeljük az alábbi cikkeket: Noszlopi László dr.: Vallásos rövidzárlat. Rejő Tibor dr.: Az életfolyam mélyén. Parecz György dr.: Az erdélyi és regáti törvények egyesítése. Blázovits Jákó: A halódó marxizmus. Hirschler József dr.: A távol kelet betlehemes művészete. Baráth Béla dr.: Karácsonyi békeszózat és a jövő gázháboruja. Antal Áron: Menjünk Betlehembe. Szalay Mátyás: Isten Sípjai. Reischel Artur: Dsida Jenő könyve. Petrovay Tibor: Katolikus szövetkezeti mozgalom. Heszke Béla: Főiskolai sajtókiállítás. Külföldi folyóiratszemle. Könyvek. Ismertetés. Scheffler János dr., Baráth Béla, Veress Ernő: Napló. Jakabffy Elemér: Boldog emlékü Hosszu Vazul görög katolikus püspök egy érdekes levele. Tollhegygel. — A szerkesztőség szívesen küldi meg a karácsonyi számot bárkinek ingyen, ha azt egy levelező-lapon kéri (Cluj. Mánástir 12).

A GYERMEK ROVATVEZETŐ: CSÜRÖS EMILIA

Ellenségek

SZEMÉLYEK:*

Fritz, öreg foxi
Buksi és *Bundás*, házörzök
Fityu, fiatal foxi
Füge, a fia.

Együtt ülnek és tanácskoznak.

Fritz: Szóval azért gyűltünk össze, hogy tiltakozzunk személyes szabadságunk megsértése ellen!...

Fityu: És lépéseket tegyünk a régi helyzet visszaállítására!

Buksi: Mindenekelőtt világítsuk meg a sötét és vigasztalan helyzetet...

Fritz: Ugy hiszem, mint a ház polgárainak legöregebb tagja, méltó lehetek a tanácskozás vezetésére... különben is mindig úrnóm, — az „Elnöknő“ — mellett tartózkodván és ott őrszolgálatot teljesítve, az elnökséghez szükséges tapintatot, igazságosságot és a dolgok gyors áttekintését teljesen elsajátítottam!

Buksi: Az igaz, hogy mindig az urak után kullogsz, eléggé utálunk is érte. De, mivel azelőtt főispánnál nevelkedtél, meglehet, hogy értesz a törvényhez!... Magam részéről nem bánom, ha vezeted a gyűlést, de az igazságosságodban nem bízom, mert ismerlek!... Ami ételt nekünk előkészít a szakácsnéasszony, mindig megrabolod! A legjobb falatokat kihúzd belőle, pedig te az asztal körül is tologodol...

Fityu és Füge (félre): Jaj! Ezt mi is megfesszük!

Fritz: Tisztelt gyülekezet! Szemesnek a világ! Egy kicsit sok az eszkimó és kevés a fóka... Így mondják az emberek! Megélni — kell... és bizonyíthatom, hogy nem csak én járok a húsosfazekak körül... (Fityura és Fügére nézve köhint, ezek összedugják a fejüket). Különben pedig ti, akik nem ágyban, párnák között alusztok, éjszakai barangolóso- tok közben kárpótoltjátok magatokat bőven! Erről sokat beszélhetnek a csirketollak a házatok előtt...

Buksi (büszkén): Mi, igaz, hogy nem vagyunk ágyrajárók, zsákon hálók, székre fészkelődő uritempókhöz ragaszzkodó fajták, de legalább nekünk külön háznak van!...

Fityu: Ne vesztegessük az időt haszontalan torzsalkodással! Térjünk a dologra!... Há mindenben ellenségeskedünk is, abban megegyezünk, hogy a szabadságot szeretjük és a Tanárt utáljuk!...

Fritz (megrázza a csengőt): Tehát: adja elő, mindenki, sorrendben a panaszát!... Kezdje el Buksi.

Buksi (feláll): Azt hiszem, mindenki méltányolhatja a panaszomat! Ezek óta hűségesen őrzöm a várat; nyáron, a legnagyobb melegben, télen, a legdermesztőbb hidegben, mindig megkötözve! Sokszor jönnek szabad barátaim, akik csalogatnak, jönnek ellenségeim, akik bosszantanak, — nem mehetek velük, nem tehetek ellenük, le vagyok láncolya! (Az asztalra üt): Szerencse, hogy a házörzés törvénye úgy van megszerkesztve, hogy amíg nappal csak hírt kell adnunk, éjjel már tamadólággal is fel kell lépnünk, — ezért láncainktól éjszakára feloldanak, amikor azután kissé kísértélhatjuk magunkat! Most, amióta a gyerekeket tanítani idejér ez a sötétekintetű Tanár, kénytelen vagyok már a hajnali órákban megengedni, hogy legdrágább Buksi fejemet a láncon keresztül húzzák, mert egyszer megpróbáltam reggel kilenc óráig kint marad-

ni, a vár úrnője olyan zajt csapott, hogy azt hittem agyonlővet!

Fritz: Sajnos, sajnos! De mintha nem egészen volna igazad! Reggel kilenc órákor tisztességes éjjeliőr nem szokott hazajárni! Neked ilyenkor már úgy is régen kötve kellene lenned! Panaszodat illetékes helyen bizonyítással fogják vetni, sőt még büntetést is kaphatsz! További Halljuk Bundást.

Bundás: Félnék vagyok, kérem... félnék, már születésem óta! A ház úrnője soha sem rokonszenvezett velem... sok förlött, cipőt, kefért találtam elhordani ifjú koromban... Atyám, Buksi az egyetlen, aki megért és szeret; azért, há ki tudom húzni a fejemet a láncból, felkeresem őt... De az úrnőnek ama kiáltására, hogy: „Jön a tanár úr“, a kapus bácsi kiugrik a szobájából — és újra házamhoz köt. Kénytelen vagyok túrni; hogy a kiskapunál idegenek jöjjenek-menjenek. Dehogy szölok én a Tanár úrhoz! Rágalmaz, ha azt mondja, a becsületemet sérti! Kérem! Engem az örületbe kerget ez a Tanár úr! (Sir.)

Fritz: Edes fiam! Te terhelt vagy, ha már születésed óta annyira gyávának erzed ma-

Milyen ott az élet?

Irta: LAKATOS KLARI

Kicsi Jézus! Messze, messze,
ahol nem ismernek Téged,
a hitetlen szívek földjén,
— milyen ott az élet?

Ahol nincsen soha, soha
édes, szép karácsonyeste
hol a gyermek a kis angyalt
még sohasem leste,

Ahol nem volt soha fényes,
színes karácsonyi álom
és a kicsi sosem súgja:
„A Jézuskát várom!”

Ahol nem várt még remegve
soha, soha senki Téged, —
— betlehemi kicsi Jézus,
hát lehet ott élet?...

gad!... Különben pedig határozottan kőbor hajlamaid vannak — amit úgylátszik, szüleidtől örököltél... Ki tudja, milyen terveket főztek ki, amikor együtt vagytok!... (*Buksi és Bundás tiltakozni próbálnak.*) Na-na!... Ami a becsületed sértegetését illeti, arról panaszt tehetesz!... Füge! most te szólj!

Füge: Én nem tudok szónokolni, — a mamám a szónok! Én elszóltam rejtőzni vagy a babban vagy a kukoricásban — de sajnos — majd mindig rám talál Julis asszony és bezár a mamámhoz!

Fritz: Halljuk hát a „Mamát”!

Fityu: Kérem... én tulajdonképpen nem szenvedek azáltal, hogy a színbe zárnak, amikor a tanár jön. Először is gyermekemmel Fügével helyeznek el... azután meg kifűnő, puha, korpászsákokon alszunk ott... nem is ez ellen van kifogásom! Különben is észreveszem ha jön és torkunk szakadtából sivalkodunk leánykámval együtt!... De az már mégis sok, hogy legutóbb, amikor kiugrottam a nyitvafelejtett ajtón és szemébe akartam nézni az ellenségnek — egy fütykőssel az orrom körül kezdett hadonászni — amikor tudta, hogy minden kutya haragszik az orráért!... Ez határozott lekicsinylés, fölényeskedés, inzultus volt!... Engedjék meg, hogy azt indítványozzam...

Fritz (közbeugr): Még nem hallottunk

minden panaszt... Én még hátra vagyok!... Az indítványok azután jönnek!... En végighallgattalak titeket, ti is hallgassatok meg engem! Hiszen én szenvedek a legtöbbit!... Amellett, hogy én is be vagyok zárva, még folytonosan méltatlanul bántanak velem; és következetlenségükkel odáig vittek, hogy már azt sem tudom, mit kívánnak tőlem... Régebben, elkísértém úrnőmet reggeli sétáin — most becsalogatnak a szobába — ahová eddig tilos volt a bemenet. — Az úrnóm szelíden hívogat: Fritz! Fritz! Gyere kutyám be!... Úlj ide a szőnyegre!... Nem hiszek a füleimnek, de addig ajánlgatja, hogy leülök... akkor azután, rámmárják az ajtót... Ez nem baj, mert vágyaim netovábbja, a szőnyeg!... De alig szunnyadok el, felpattan az ajtó, kidobnak és szídnak, hogy tönkreteszem a szőnyeget!... Persze, ez azt jelenti, hogy már elment a Tanár úr! Ezt a sok igazságtalanságot mind ennek a szőnyegnek köszönhetem!... Ez a hűségem, a testőrségem jutalma!...

Fityu: Nem! Ez már sok!... Ez tűrhetetlen! Kérdem: ki ez a Tanár? Milyen címen és joggal mer így zsarnokoskodni felettünk?... Indítványozom —

Mim.: Halljuk! halljuk!

Fityu: Indítványozom, hogy leközelebbi fejővetele alkalmával, láncainkat szétförve, — börtönünkbelől kiszökve, rontsunk neki és tanítsuk meg emberségre!...

Mind (felugrálva, hadonászva): Ugy van! Ez kell neki! (össze-vissza): Marni! Haraphi! Ki a kezét, ki a lábát... ki a lapockáját, ki a szalonnáját!...

Egy hang: Lajos! Kösse meg a kutyákat! Jön a tanár úr! Tudja, mennyire fél tőlük!...

Kutyák: (előbb csodálkozva egymásra néznek, azután a fejüket csóválva, csendesén mondják): Fél?... Mitőlünk?... Szegényll... Horváth Arpád!

REJTVÉNYEK

I. REJTETT IRÁS.

Stáke — ae. Argat.
Zöl. B. m.—Lgn. Mell
Ak. Lei. Oyn... Asz.—
L. L. j— Takáy — Bzs...
Le. Al. Nöri, Ut.— a—
J.—Steg. Z. v. V. hóm.—
Azohyva á. Ebo—

II. NEHÉZ REJTVÉNY.

Egy, sze, nap rét, meg,
ném, egy, ha, éj, ki,
jel, rály, min, le,
don, het, esz, ne,
ten, be, dó, ló, ben
lem!

A 271. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

I. Ki Istenben bizik, nem csalatkozik,
II. Ki korán kel, aranyat lel!

Megejtették: Garán Éva Székelyhid, Farkas Margitka Nagyvárád, Labud Laci és Pista Gyulafehérvár, Juhász Jucika Dós, Szirmai Zoltika és Gyuszika Nagysomkut, Dombrády Jozsef Sepszentgyörgy, Stefan Lacika Csíkszentimre, Antal Elvira Dicsőszentmárton, Czilli Mici Székelyhid, Glósz Bandi és Evike Székelyudvarhely, Német Feri, Farkas Béla, Német Pista, Boros Gyuri, Lévai Endi, Gálfi Jani, Csáki Julis, Bodó Bözsi, Farkas Ilona, Lévai Ilus, Bugyi Teca, Erdődi Erzsé, Csáki Annus, Kovács Anna, Sebestyén Maris, Goresa Irén, Nagy Margit, Vezér Matyi, Lévai Gizi, Ségér Rozsi, Husvét Bözsi, Farkas Mariska, Manga Bözsi, Gálfi Maris, Goresa Erzsé, Kovács Laci Szapáryliget.

A sorsoláson **Farkas Margitka (Nagyvárád)** nyerte meg a könyvet. A kiadóhivatalban átvette.

(Emléni fizetési a tájékoztatón.)

* Gyerekek adhatják elő, akiket egy kis ügyességgel nagyon kedvesen lehet kutya-jelmébe öltöztetni. Elég, ha a fejükön van egy olyan fejkötő, amely a megfelelő kutya-faj színét viseli és a jellegzetes fülekkel van ellátva.

(Gyermekrovatunk folytatása.)

Eminéni üzeni:

Hesz Márta (Nagyvárad). A levelemből áradó újongó boldogság egészen meghatótt Mártikám. Bizony boldog is lehetsz, hogy annyi szeretet vesz körül! Megértő, jószívű kislány vagy, hogy a sokszor megígért látogatásomhoz haladékot adsz a vakációig. Bizony most igen sok a dolgom, azért nem tudtam az iskolába sem átmenni, ahogyan szerettem volna. De a vakációban okvetlenül meglátogatlak és nem is egyedül! — Akkor majd az újabb versedről is beszélgetünk. **Juhász Jucika** (Dés). Az ígéret teljesítését várom. **Glósz Bandi és Évike** (Székelyudvarhely). Ugyan hogy haragudnék azért Bandikám, hogy Évike kérését megírtad? Sőt, amint megcsinálja a fotografus bácsi a fényképeimet, rögtön küldök nektek is belőle. A karácsonyi pályázatról ne maradj le Bandikám. **Antalfy Margit** (Kisvarjas). Nagyon köszönöm, hogy elhozta az iskoládat hozzam és hogy azokkal a kedves kis szarkalásos levélkékkel megörvendeztetted. Csak fejtétek meg szorgalmasan a rejtvényeket és írjatok mielőbb újból levelet. Sajátmagadról is írj egy kicsit részletesebben, szeretnék közelebbről megismerni. **Hegyi Rózsika, Borzák Tóni, Jámbor Margit, Nagy Vera, Tokodi Mária, Szabó Mari, Szvercsák Józsi, Kurtán Rózsai, Vörös Pista, Kovács János, Sötény Kati, Szabó Imre, Szeredi András, Szabó András, Sánta Jancsi** (Kisvarjas). Isten hozott benneteket édes gyerekek az én táboromba! Nagyon örülök, hogy szerettétek az Erdélyi Lapokat és hogy más újságot sohasem olvastok, ennek is csak a gyermekrovatát. Azt látom, hogy ügyesen meg tudjátok fejteni a rejtvényeket és magatok is jól tudtok szerkeszteni. Rövidesen sorra kerül, amit küldtetek. Köszönöm a meghívástokat, de én most nem mehetek el hozzátok, mert nagyon hideg van. Majd ha megint lesz ibolya a mezőkön. Ugye addig szorgalmasan fogtok írogatni nekem!

A többi levélre a jövő héten válaszolok.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lel.

Adás-vétel

Egy fogászati turó felsőrész megvételre keresetlik. Oradea, Püspöki ut 5.

Endlízést olesón és kifogástalanul csakis Aurél Lázár u. 11. ajtó 5. alatt készítenek.

Betét-könyveket vesznek és eladók, Faragó, Oradea, Str. Cuza Voda 43. sz.

Olcso cukrot és bort kapnak a „Hangya” tagjai karácsonyig. Utalványt az irodában adják.

Veszek jókarban levő, használt varrógépet. Címeket a kiadóba kérek.

Vadászálvány és fajtisza éneki kanárimadarak eladók. Percecs-utca 22. sz.

Nyomatványokat jutányos aron, csinos kivitelben készít a **Szent László nyomda Rt.** Oradea, Katolikus Kör.

Különléle.

Karácsonyig — Oradea, Zoldta-u. 2. sz. alatti cipeüzletben — egyes párokat legolcsóbban árusítok. Popoviciu.

Tanárnő, perfekt román, magyar, német, elemi és középiskolások tanítását vállalja, ellátásért, vagy szerény fizetésért. Rigó tanárnő Oradea, Szent Vince-zárda.

Jóforgalmu trafik átadó. Cím: Oradea, Teleky-u. 6. Házmester-nél.

Mindennemű csillárok és égők, szerelési anyagok a legolcsóbban kaphatók Czako Lajos villanyszerelési vállalatánál Kossuth-u. 18.

Kiadó butorozott szoba mellékhelyiségekkel Oradea Gerliczy-u. 6. Értékezni: Lumiaei 4. Tabéry-telep.

PUHA OLMOT állandóan vesz a **Szent László nyomda r. t.** Oradea, Str. Regele Carol No. 5.

S P O R T**Az ökölvívósport propagandája volt a magyar boxolók váradi vendégszereplése**

— Sulko Béla a B. Vasutas trénerének nyilatkozata a román boxsprorról —

Szerdán este 9 órai kezdettel tartották meg Nagyváradon Énekes, Kubinyi, Simo és Nagy, a magyar ökölvívók legjobbjainak bemutató mérkőzését. Cél az ökölvívósport propagandája volt s a bemutató ennek teljes mértékben meg is felelt. Az 400 főnyi közönség, amely végignézte a mérkőzéseket meggyőződhetett arról, hogy a boxsport nem az a csunya verekedés, amelynek sokan tartják, hanem igazi sport, ahol az erő és ügyesség játszik döntő szerepet. Fischer Kálmán, az egyik kísérő bevezető beszédében erre külön felhívta a közönség figyelmét. „Nem verekedés ez, hanem sport; a meccs végén kezét fog a győztes és a legyőzött és a legjobb barátságban maradnak”.

Első számként Énekes István olimpiai világbajnok, a 37-szer magyar válogatott boxtornagyakorlatot mutatott be. Összesűrítve bemutatta mindazt, amit egy boxolónak tréningjei során el kell végeznie.

Utána az NTE boxolói következtek: Magyar-Schönberger (győz Magyar), Kronmer-Molnár (győz Molnár) és Földvári-Domján (döntetlen). A pontozóbírói tisztséget a két magyar kísérő: Fischer Kálmán (NSC) és Sulko Béla (a Budapesti Vasutas tréner) látták el.

A fenti párok után pár perc szünet következett, majd a két nehézsúlyú: Simó János (NSC) és Nagy Ferenc (B. Vasutas) lépett a ringbe. Simó 80, míg Nagy 87 kilogrammmal súlyú. Ez a súlykülönbség meg is látszott a mérkőzésen. Nagy többet támadott, de Simó bizonyult rutinosabbnak. A mérkőzést döntetlennek hirdették ki. Most következett az Énekes-Kubinyi meccs. Sulko Béla meccsvezető mutatta be őket a közönségnek. Énekes olimpiai világbajnok, míg Kubinyi 27-szeres magyar válogatott, hatszoros magyar bajnok. Bejelentette, hogy nem mennek pontozásra, mert így inkább kockáztat mind a két versenyző és szebb küzdelemben lesz része a közönségnek. Az ígéret be is vált: gyönyörű támadásokat és védekeket láthattunk. Énekes képviselte a gyorsaságot, Kubinyi az erőt. Kubinyi ritkábban ütött, de ütése nagyon erősek. A közönség gyakran honorálta tapssal egy-egy jólsikerült támadásukat.

A bemutató után bankett volt az NSE Otthonban, ahol elbeszélgettek a magyar vendégek. Kubinyi Énekest ugratta. Sorbakerül-

tek az élmények, kalandok, az olimpia. Énekes Csicsa lelkesen magyarázza:

— *Látjátok, ott megmutattam, hogy tudok. Igaz, hogy nagyrészt dacból is ment az egész. Szigetűt lepontozták, Kubinyi megbetegedett és én egyedül maradtam a magyarok közül. „Csakazértis” győzni fogok, tettem fel magamban. Naponként rohantam fel a kórházba: „Fricikém győztem”. Másnap: „Fricikém a döntőben vagyok” s végül mikor megnyertem az olimpiai bajnokságot, sírva borultunk egymás nyakába. Szép idők voltak. Különképe, virágos fogadtatás s mindebből — fordul Kubinyi felé nevetve — Fricikém te is kivetted a részed, de persze, most már nem respektálsz. Az emlékek azért sokat érnek. Ha rosszkedvűen megyek haza, csak megállok a vitrinem előtt, ahová az érmeimet és díjaimat raktam, — eszembe jutnak a végigélt szép élmények és már fel is vidultam.*

Éjjel 2 óráig beszélgetett el a társaság a legjobb hangulatban.

Csütörtök reggel indulás előtt elbeszélgettem Sulko Bélával, a B. Vasutas trénerével. Előbb a bemutató került sorba. Nagy Ferencet, a 17 éves fiatal boxolót dicsérte. Még egy fél-éve boxol és máris egyenlő ellenfele Simónak. Ő a mi nagy reménységünk. Az 1936-os olimpiára készítjük elő. Alakja és tehetsége megvan ahhoz, hogy benne lássuk a jövő bajnokát. A beszélgetés további folyamán csodálkozásait fejezte ki, hogy Nagyváradon a boxsport ennyire vissza van fejlődve. „Egy jó tréner és egy pár lelkes sportember azért még mindent helyrehozhatna”. Megmagyaráztam, hogy Nagyváradon csak a futballnak van fejlődési lehetősége. Bármilyen kis futballmeccset játszanak, 5—600 ember nézi végig, míg egy olimpiai világbajnokra csak 350—400 ember volt kíváncsi. Nem a jó program hiánya tehát a baj. Sulko szerint egész Romániában csak Bukarestben vannak boxolók. A temesváriak már gyengébbek. Érdekes, — folytatta, — hogy Bukarestben egymásután kötik le a legjobbnevű európai boxolókat s egy-egy meccsen 10.000 ember is jelen van. Most véletlenül az órájára tekint: 10 óra 10 perc, a vonat fél 11-kor indul. Kikísérem őket a kocsig, elbúcsúzom sorba a vezetőktől és a fiuktól:

— A viszontlátásra...

Bach Sándor.

Vereséget szenvedett az Austria első angliai meccsén. A bécsi Austria rosszul kezdte angol turáját. A Liverpooltól 4:2 (4:1) arányban szenvedett vereséget. A bécsi csapat mindkét góllját Sindellar lötte.

Sarkadit hat hónapra tiltották le. Ismeretes, hogy a Juventus és a Gloria GFR megóvták elvesztett négy pontjukat Sarkadi szereplése miatt. A központ helyt adott az óvának, a mérkőzések újrajátszását rendelte el, míg Sarkadit hat hónapra letiltotta.

A VILÁGIRODALOM

||| LEGSZEBB REGENYEI: |||

SIENKIEWICZ:

VIZOZON (füzve) — — — — 90 Lei

VOLODIJOVSZKI UR (füzve) — 90 Lei

A KERESZTES LOVAGOK (füzve) 90 Lei

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál

Elutazott a NAC téli turájára. Szerdán éjjel 11 órakor 14 játékosal utazott el a NAC harmadik téli turájára. Első meccse még nem biztos. A párizsiak egy NAC-Crisana exhibition mérkőzést szeretnének lekötni szombatra, de lehet, hogy szombaton nem játszanak és csak vasárnap lesz az első mérkőzésük.

Pénteken este lesz a Nagyvárad Atlétilikai Liga új választása. A múlt hét péntekjére kibűzött választás elmaradt. Pénteken, azaz december 15-én, a jelenlevő egyesületek számára való tekintet nélkül megválasztják az új tisztikart.

BÁLINT VILMOS
A DÜSGAZDAG
BIBLIAI SZINJATÉK, 4 KÉPBE
Ára füzve 15 Lei.
(Az előadási jog 3 példány megvételéhez van kötve.)
KAPHATÓ:
AZ ERDELYI LAPOK KÖNYVOSZTALYÁNÁL